

voitaisiin nopeasti hoitaa. Myös jäsenmaksutulot ovat jääneet arvioitua pienemmiksi ja nämä syyt sitten yhdessä vaikuttavat sen, että taloudellinen tilanne ei näytä nyt mitenkään hyvältä vaan päinvastoin huolestuttavalta. Suurinta osaa piirin tuloissa näyttelee joulu- ja vappujulkaisujen myynnistä saadut tulot. Yleensä ottaen järjestöt ovat kiitettävällä tavalla osallistuneet näiden myyntiin. mutta jatkuvasti on myös järjestöjä, jotka saattavat palauttaa miltei kaikki myyntiin saamansa julkaisut ja tähän pitäisi mielestäni saada korjaus, sillä näiden julkaisujen myynnillä on myös valistusarvoa sen suuren taloudellisen merkityksen ohella, joka näiden myynnistä saatavilla markkoilla on liiton, piirin ja perusjärjestöjen talouden kannalta. Siksi on toivottavaa, että tänä vuonna ei näitä palautuksia enää paljon tulisi, vaan että todella yritettäisiin kaikki julkaisut myydä.

Toiseksi suurinta osaa piirin tuloissa näyttelee arpajaisista saatava tulo ja näyttää siltä, että lähiaikoina emme arpajaisten järjestämisestä voi luopua, vaikka sellaisia toivomuksia aina joskus esitetäänkin. Kun ensi maaliskuussa alkaa liiton joka toinen vuosi järjestämät Kansan arpajaiset, joiden myynnissä piirimme järjestöt ovat aikaisemmin melko mukavasti ahkeroineet, jota todistaa se, että olemme kaksissa arpajaisissa peräkkäin saaneet piirille arpojen myyntikilpailussa toisen palkinnon ja kun nyt on ensimmäinen palkinto 2.000 mk niin huomioon ottaen piirin taloudellisen tilan ja piirin työväliokunnassa käydyn keskustelun rohkeneisin ehdottaa, että tuo palkinto tulisi piirillemme, siihen meillä on kaikki mahdollisuudet, kunhan itse kukin pidämme huolta, että arvat alun alkaen jaetaan mikäli mahdollista kaikkien SKDL:n jäsenten myytäväksi. Myös perusjärjestöt saavat arpojen myynnistä tervetullutta vahvistusta talouteensa.

Kuten toverit tietävät käydään parhaillaan kamppailua kunnallisvaalien rahoittamisesta, jossa meirkeissä kaikille järjestöillemme on annettu vaalien rahoitustavotte ajalle 16.1. 1963-15.1. 1964. Tässä kamppailussa on piirimme menestynyt erittäin hyvin siinä mielessä, että olemme koko vuoden olleet kamppailun kärjessä koko maan mitassa. Piirimme järjestöjä on tähän mennessä mukana tässä toiminnassa 90 kpl näistä 50 kpl on kokonaan jo täyttänyt tämän vuoden tavoitteensa. Mutta vielä on joukko järjestöjä, jotka eivät ole saaneet kokoon tätä tarkoitusta varten markkaakaan. Erikoisesti näiden järjestöjen tovereille sanoisin, että koettakaapa pitää kiirettä, enää ei ole aikaa kuin vajaat kaksi kuukautta jolloin tämä kamppailu päättyy ja silloin pitäisi olla kaikkien mukana sillä summalla, mikä minkin järjestön tavoite on, sillä ellei näin tapahdu ei voida vaalikamppailuakaan käydä suunnitelmien edellyttämällä tavalla ja uskon että jokainen ymmärtää

että siitä taas ei voida tinkiä. Yhteensä ovat järjestöt maksaneet piirin kokonaistavotetta 62,76 %. Lausun tästä kiitokset niille järjestöille, jotka ovat jo asiansa hoitaneet kuin myös kiitän jo näin etukäteen kaikkia järjestöjä, jotka aikovat oman osuutensa vaalien onnistumiseksi hoitaa määräaikaan mennessä.

Kunnallisvaaleihin valmistautuminen

Porvarien vaalivoiton tulokset alkavat nyt olla näkyvissä, mutta näkeekö kansa vieläkään, mistä tämä taantumuksellinen komento on kotoisin. Uskoisin, että likikään kaikki eivät vielä näe riittävän selvästi todellista syntipukkia kaikkiin mykyisiin vaikeuksiimme. Siksi meidän tehtävämme on selvittää ihmisille asia kerrallaan, kuka on mihinkin tapahtuneeseen ratkaisuun syyllinen. Ja että korjaus asioihin saadaan aikaan antamalla tulevissa vaaleissa porvareille niiden hyvin ansaitsema tuomio harjoittamastaan politiikasta ja kokoamalla voimat kansandemokraattien taakse. Käytäntöön vietyä tämä ajatus edellyttää meidän taholtamme laajaa selostustyötä joukkojen keskuudessa kaikkialla siellämissä ihmisiä tavataan. Myös järjestettävissä juhla-puhe ja selostustilaisuuksissa pitäisi tästä asiasta keskustella.

Tulevia kunnallisvaaleja ajatellen meillä on kaikki mahdollisuudet niissä menestyä, kun itse kukin teemme voitavamme vaalien onnistumiseksi. Kun täällä nyt on koolla kansandemokraattien parhain joukko koko piirimme alueelta niin saanen toivoa, että itse kukin teemme parhaamme järjestöjemme toiminnan parantamiseksi, sillä onnistumisemme vaaleissa riippuu ratkaisevasti järjestöjemme toiminnallisuudesta. Jos järjestömme eivät toimi tai eivät ole riittävän aloitteellisia, niin tuskimpa mitään vaalivoittoa saavutamme. Jos jokaisessa järjestössämme on edes yksikin toveri, joka näkee mitä kulloinkin olisi tehtävä ja hän innostaa toiset toverit toimimaan otetun tehtävän täyttämiseksi, niin tällöin tulee myös valmista jälkeä. Menestyksemme riippuukin nyt paljon siitä minkälaisen hengen onnistumme järjestöväkemme keskuudessa luomaan. Ja tässä työssä te näyttelette ratkaisevaa osaa.

Järjestöväessämme ja kannattajissamme pitää saada vallalle sellainen henki, että perään ei anneta ja että kaikista tapahtuneista hintojen ja maksujen nousuista mitataan työtätekeville täysi korvaus tulevissa työehtosopimusneuvotteluissa. Sekä että kunnallisvaalien onnistumiseksi tehdään kaikki mitä suinkin ~~on~~ voidaan ja me voimme tehdä paljon, kun väkemme saadaan toimintaan asian puolesta. Jättäkäämme itse kukin oma mukavuuden kaipuumme sivuun, silloin kun yhteinen asiamme vaatii meitä suorittamaan tuon tai tämän tehtävän.

Maksu tästä suoritetusta työstä tulee kyllä aikanaan.

Mitä järjestöjemme pitäisi tehdä vaalivoiton saavuttamiseksi

1. Ensimmäinen ehto järjestöjemme kuntoon saattamiseksi on se, että jäsenasiat hoidetaan kuntoon ja että jäsenistöön pidetään jatkuvaa yhteyttä. Jos tovereita ei saada järjestön kokouksiin mukaan pitäisi heidän kanssaan käydä keskustelemassa tärkeistä ajankohtaisista asioista ja tehtävistä. Uskon, että kun sopivat toverit käyvät keskustelemassa passiivisten jäsenten kanssa selvittäen heille, että nyt tarvitaan jokainen toveri aktiiviseen toimintaan yhteisten asioiden puolesta ja että vain siten pystymme torjumaan suurpääoman enimmät hyökkäykset työtätekevien elintasoja ja oikeuksia vastaan, että näin menetellen saamme yhden ja toisen toverin mukaan auttamaan järjestöimme toimintaa eteenpäin.

2. Demokraattisten päivälehtien tilaushankintatyö on aina mitä suuriarvoisinta työtä, josta sen tekijöitä ei useinkaan muisteta kiittää vaikka se toiminta jos mikään on aina todella kiitoksen arvoista. Te ymmärrätte kovin hyvin Hämeen Yhteistyön ja Kansan Uutisten merkityksen työmme jatkuvaa kehittämistä ajatellen, joten en tässä puutu lehtiemme merkityksen selvittämiseen yleensä vaan toteaisin sen merkityksen, mikä lehtiemme levikin kasvamisella erikoisesti ensi vuotta ja kunnallisvaaleja ajatellen on. Jokainen varmaan myönnämme että mitä enemmän johonkin kuntaan tulee lehtiämme sen paremmat mahdollisuudet meillä on myös itse vaaleissa onnistua. Kun asia on näin, niin toivottavaa olisi, että jokaisessa järjestössämme tehtäisiin nyt entistäkin parempaa työtä lehtiemme levikin lisäämiseksi. Nyt pitäisi valita uusia asiamiehiä niin paljon, että voisimme lehtiä tarjota entistä useammalle työtätekeväälle ihmiselle. Tämä edellyttää entistä ennakkoluulottomampaa suhtautumista kanssaihmissiimme ja myös suunnitelmallisuutta. Tässä tilaushankintatyössä voitte te toverit antaa arvokasta apua, sillä te olette omissa kunnissanne työtätekevien ihmisten arvontoa nauttivia. Uskon, että kun te lähdette lehtiämme tarjoamaan, niin myös kauppoja syntyy. Kuten sanottu, on lehtiemme tilaushankintatyö mitä arvokkainta toimintaa yhteisen asiamme puolesta, jota ei kenenkään ole syytä väheksyä tai aliarvioida. Jo kukaan uusi tilaus lehdillemme auttaa meitä aina, mutta erikoisesti nyt kunnallisvaalivoittoon pyrkiessämme, siksi toivomme, että jokainen järjestöimme panee nyt toimeksi ja järjestää tilaushankintatyön alueellaan.

Lehtiemme levikkiin ja kannatuksemme kehittymiseen kunnissa vaikuttaa suuresti se, miten kuntamme asioita lehdissämme kirjoitetaan. Niinpä esim. kaikista kunnallisista asioista joilla vähänkin

on uutisarvoa pitäisi kirjoittaa Hämeen Yhteistytölle. Kunnanvaltuuston kokouksesta pitäisi aina kirjoittaa ja niin, että tärkeimmissä asioissa näkyisi, mikä kanta kansandemokraateilla on asiaan ollut ja mitä tai miten muut puolueet ovat asiaan suhtautuneet. Valtuustoryhmässä pitäisi aina ennakoon sopia, kuka toveri kokouksesta tekee ja lähettää selostuksen lehdelle. Kun me jatkuvasti kirjoitamme asioista lehteen, niin lehtemme alkaa kiinnostaa niitäkin ihmisiä, jotka siitä vielä eivät ole kiinnostuneita ja tällöin saadaan tilauksia enemmän. Mutta jos ajatellaan, että ei se kannata tästä tai tuosta asiasta lehteen kirjoittaa, kun sitä ei meidän kuntaamme leviäkään. Tällöin lehden levittäminen on vaikeaa ja useasti mahdotonta.

Keväällä pidettiin kunnissa järjestöaktiivien kokoukset, joissa sovittiin kunnallispoliittisten ohjelmien ja vaalityösuunnitelmien laatimisesta. Valmiina ne piti olla syyskuun loppuun mennessä.

Muutamaa kuntaa lukuunottamatta ei näistä ohjelmista ja suunnitelmista ole vielä valmista tullut.

Kun tarkoitus on painattaa nämä kunnallispoliittiset ohjelmat vielä tämän talven aikana jokaisessa kunnassa, niin asialla alkaa olla kiire. Myös vaalityösuunnitelmilla on kiire, koska olemme oletaneet, että esim. selostustilaisuuksia kunnissa järjestettäisiin jo nyt syyskaudella. Aloitetoiminta pitäisi myös nopeasti saada käyntiin niissäkin kunnissa, joissa sitä ei vielä ole aloitettu.

Kun me saamme jokaiseen kuntaan painatettua kunnallisohjelman niin voimme sanoa jo saaneemme jotakin vakavaa aikaan, jolla varmasti tulee olemaan merkitystä tulevia kunnallisvaaleja, mutta myös kaikkea muuta työtämme ajatellen näissä merkeissä, mutta kun sitä jaetaan kuntalaisille ja tehtään siitä kaikella tavalla tunnetuksi ja mikä myös on tässä yhteydessä tärkeää on se, että saamme meidän kunnallisissa luottamustehtävissä olevat toverimme toimimaan kaikessa toiminnassaan näiden ohjelmien mukaisesti ja toisaalta sitten aktiivisesti paljastamme ne vastustajamme, jotka sanovat toimivansa myös työtätekevien edustajina, mutta toimivat näiden ohjelmien, joiden tulee olla työtätekevien etujen puolustamisen ohjelmia, vastaisesti.

Ehdokasasettelu ja järjestöäänestys

Ehdokasasettelussa noudatetaan samoja periaatteita kuin aikaisemmissakin vaaleissa.

Ehdokkaittemme tulee olla uskollisia työväenliikkeen asialle ja nauttia mahdollisimman laajaa työtätekevien joukkojen kannatusta. Vaikka ehdokkaittemme pääosan muodostavatkin dem. järjestöjen jä-

Selostus SKDL:n Pohjois-Hämeen Piirijärjestö ry:n toiminnasta vuonna 1963-64 ja edessä olevista tehtävistä piirijärjestön edustajakokoukselle 28 - 29.11. 1964.

HT.

Kuluneen toimintavuoden aikana on piirimme alueella ollut jatkuvasti työttömyyttä, jopa kesälläkin. Viime talvena työttömyys oli melko suuri erikoisesti rakennustyöläisten keskuudessa. Tämä aiheutti mm. sen, että rakennustyöläisiä siirtyi Ruotsiin työnhakuun. Tällä hetkellä työllisyys rakennusosalalla on hieman parempi, kuin viime vuoden vastaavana aikana, sillä kokonaan työtä vailla olevia on Tampereella n. 250 henkeä, kun viime vuonna heitä vastaavana aikana oli jonkin verran enemmän. Ensi talvea ajatellen näyttää siltä, että työttömyyttä tulee verrattain runsaasti esiintymään. Tosin esim. Tampereella on rakennuslupia myönnetty useille uusille töille. Kaikki riippuu kuitenkin siitä missä määrin nämä työt saadaan rahoitettua. Tämä koskee erikoisesti valtion töitä, joista suunnitelmat ovat valmiina, mutta rahat puuttuvat. Kun kuluvana vuonna aloitettuja rakennuksia valmistuu jatkuvasti pitäisi vastaavasti myös päästä aloittamaan uusia töitä. Monissa piirimme kunnissa on rakennusosalalla työttömyyttä, jonka poistamiseksi kansandemokraattien tulisi toimia niin valtion kuin kuntienkin puitteissa vaatimalla määrärahoja (myös aravan määrärahan korottamista) erilaisiin rakennuskohteisiin. Valtiovaltaa vastaan tulisi jatkuvasti kohdistaa painetta sillä tämä nykyinen porvarillinen hallitushan on päättänyt valtion ensi vuoden talousarviosta poistaa työ- ja rakennusmäärärahoja huomattavat summat mm. piirimme alueella tehtäviksi suunnitelluilta töiltä ja pääministerin ilmoituksen mukaan on tarkoitus eduskunnassa viedä läpi myös nämä supistukset.

Kutoma-alan teollisuudessa on myös melko huono työllisyystilanne. Niinpä esim. Tampereella Klingendahlin tehtään n. 700 työläisestä n. puolet tekee vain nelipäiväisiä viikkoja, Eräissä muissakin kutoma-alan tehtaissa osa työläisistä tekee vajaita viikkoja. Työntekijäin kokonaismäärä on useissa kutomatehtaissa supistunut voimakkaasti. Niinpä esim. Finlaysonin työntekijämäärä on melko pienessä ajassa laskenut 2.600 työläisestä n. 1900 työläiseen ja Lapinniemen työläisten määrä 1000:sta 750 työläiseen. Huonoon työllisyystilanteeseen sanotaan syyksi markkinointivaikeudet, jotka osaksi johtuvat siitä, että EFT:n puitteissa tuodaan ulkoa entistä enemmän tekstiilejä. Mutta ehkäpä eräänä syynä on myös

liikevaihtovero, joka nostaa hintoja ja työtätekevän kansan heikko ostokyky, jota maassamme harjoitetun porvarillisen kormennon johdosta on jatkuvasti erilaisilla hintojen ja maksujen korotuksilla heikennetty. Kutoma-alan työllisyyden turvaamiseksi pitäisikin nostaa voimakkaasti esiin vaatimus tuontirajoituksista ulkolaisille tekstiileille, liikevaihtoveron poistaminen auttaisi myös tilannetta samoin kuin työllisyyden parantaminen kaikilla aloilla. Ilman mitään toimenpiteitä ollaan ilmeisesti jatkuvasti menossa huononevaan suuntaan.

Kaikkein huonoin on työllisyys piirimme alueella jalkine-alalla. Suomessa on n. 7000 työläistä jalkinealalla, näistä noin puolet eli 3500 työläistä on piirimme alueella. Piirimme alueen n. 35:stä kenkätehtaasta käy 2-3 tehdästä enää täysillä työviikoilla. Muut tekevät esim. Tampereella 2-5 päiväisiä viikkoja. Irtisanomiset ja pakkolomauttamiset alkavat olla suutarien keskuudessa jokaviikkoisia tapahtumia. Missä on sitten syys tällaiseen surkeaan kehitykseen joka on kohdannut jalkinealaa. Suurin syys lienee löydettävissä siitä, että maahamme tuodaan pääasiassa Italiasta ja Saksasta Eftan varjossa jalkineita. Tänä vuonna on jo tuotu n. 600.000 paria erilaisia jalkineita, mikä tekee n. 6 % Suomen kenkäteollisuuden vuosituotannosta. Kun nyt työläiset joutuvat omakohtaisesti kokemaan Suomen EFTaan liittämisen seuraukset hyvinkin raskaina esim. juuri kutoma- ja jalkineteollisuudessa, niin eiköhän olisi paikallaan hieman terästä ihmisten muistia siitä, miten Suomi EFTaan mukaan vietiin. Tämähän tapahtui siten, että kansandemokraatit vastustivat Suomen liittämistä pitkin matkaa ja sanoivat jo silloin, mitä tästä on Suomen työläisille seurauksena. Tästä huolimatta eduskunta päätti liittää Suomen tähän jo niin paljon vahinkoa tuottaneeseen EFTaan. Mielestäni pitäisi tässä tilanteessa muistuttaa erikoisen voimallisesti sosdem. puolueen ratkaisevasta osuudesta EFTaan liittymisen puolesta.

Huonoon tilanteeseen jalkinealalla vaikuttavat luonnollisesti monet muutkin syyt, joista tässä mainittakoon liikevaihtovero, joka nostaa tuotteiden hintoja, yleinen ostokyvyn heikkous työtätekevän kansan keskuudessa, joka on seurausta porvarien harjoittamasta työläisille turmiollisesta talouspolitiikasta, työttömyyksiin ja hintojen ja maksujen nousuineen. Myös suomalaisen jalkineen vienti ulkomaille on heikkoa.

Mitä sitten olisi tehtävä jalkinealan työllisyystilanteen parantamiseksi. Parantaa yleensä työllisyystilannetta maassamme kaikin

käytettävissä olevin keinoin. Poistaa liikevaihtovero, joka parantaisi kotimaisen jalkineen kilpailukykyä, lisätä jalkineiden vientiä sosialistisiin maihin ja asettaa ulkolaisille jalkineille tuontirajoituksia. Näitä asioita on korostettu jalkinetyöläisten lähetystöjen toimesta mm. valtiovallalle. Ja luonnollisesti on tärkeää, että silloin kun itse hankimme jalkineita suositimme suomalaisia tuotteita, jotka asiantuntijoiden lausunnon mukaan kestävät laatuvertailun ulkolaisten jalkineiden kanssa.

Eräillä muillakin aloilla on työttömyyttä jossain määrin ilmennyt teollisuustyöläisten keskuudessa, mutta edellä mainitut alat ovat tällä hetkellä vaikeimmat. Tampereella on ryhdytty myös kaupungin töistä sanomaan työläisiä irti. Kansandemokraatit voivat em. alojen työläisiä parhaiten auttaa vaatimalla uusien työtilaisuuksien järjestämistä ja tukemalla em. vaatimuksia kaikkialla siellä, missä asioiden kulkuun voidaan vaikuttaa.

Piirillämme olevista tiloista on valtaosa pienviljelystiloja, joiden omistajat eivät saa riittävää toimeentuloa tiloiltaan, vaan he ovat riippuvaisia useissa tapauksissa rakennus- ja metsätöistä ja kun rakennustöitä ei maaseudulla ole yleensä riittävästi ja metsätyötkin tehdään nykyisin erilaisten koneiden avulla paljon pienemmässä ajassa kuin pelkästään pokasahojen aikakautena, joutuvat varsinaiset metsätyöläiset ja metsätöitä tekevät pienviljelijät kärsimään työn puutteesta, joka merkitsee puutetta myös taloudellisessa mielessä. Varsinkin kun viime talvena hyväksytty metsäpalkkalaki ei antanut sellaista korotusta palkkoihin kuin mitä metsätyöläiset ovat vuosikausia vaatineet. Laki tosin saatiin vii-metalvena, jossa sanottiin metsätyöläisten palkat sidotun puunjalostusalan miespuolisten työntekijäin keskiansiotasoon, mutta kun laissa ei määrätty palkoille mitään markkamääräistä alarajaa ei merkittävistä palkkojen korottamisista voida puhua, kun niiden toteuttaminen jäi solmittavien työehtosopimusten varaan. Siksi metsätyöläiset vaativat nyt, että uuteen lakiin tulee saada selvä määräys palkkojen alarajasta, joka jälleen puuttuu hallituksen eduskunnalle jättämästä ehdotuksesta. Hallitus pyrkii esityksessään syrjäyttämään metsätyöläisten omaa luottamusmiehet lain valvonta-tehtävistä ja on olemassa vaara, että työläisten asema nykyisestäänkin huononee. Työntekijät vaativat lakiin määräykset työkalukorvauksista ja päivärahan maksamisesta joiden suorittaminen muilla aloilla on melko yleistä.

Metsätyöläiset ovat koko maan mitassa liikentäneet etujensa puo-

lesta aktiivisesti. Tässä liikkeessä ovat piirimme metsätyöläiset olleet mukana. Niinpä syyskuussa oli Kurussa, Luopioisissa ja Vilppulassa metsätyöläisten kokoukset, joissa pohdittiin mitä olisi tehtävä alan työ- ja palkkaehtojen parantamiseksi. Osanotoltaan ~~nämä kokoukset, joissa pohdittiin mitä olisi tehtävä alan~~ nämä kokoukset olivat heikonlaisia. Ensi keskiviikkona menee Etelä-Suomen metsätyöläisten lähetystö Helsinkiin ja tähän lähetystöön lähtee edustajia myös piirimme alueelta.

Viime piirikokouksen jälkeisenä aikana on perustettu Pohjaslähelle Maaseututyöväen ammattiosasto, joka on lähtenyt melko hyvin toimintaan. Ruoveden osasto on laajentanut toimintansa koskemaan myös syrjäkyliä. Tehtävämme on auttaa piirimme metsätyöläisiä järjestäytymään niissä pitäjissä, joissa heitä runsaammin on ja joissa ei järjestäytymistä ole vielä saatu alkuun. Ilman voimakasta järjestäytymistä eivät metsätyöläisetkään pysty riittävästi etujansa turvaamaan.

Kunnallisvaaleista

Kunnallisvaalien tulos muodostui maassamme kansandemokraateille voitolliseksi. Ensi kerran työväenpuolueet saivat enemmän ääniä kuin porvarit. Piirimme alueella vaalien tulos muodostui meille tappiolliseksi. Saimme nyt 26,48 % annetuista äänistä ja kun vuoden 1960 kunnallisvaaleissa saimme 27,8 % muodostui tappioksemme 1,32 %. Tulos on koko maan vaalituloksen huomioon ottaen piirimme alueella kaikkein heikoin, siis heikompi kuin muilla piireillä kansandemokraattien tulos. Paikkoja saimme 185 ja kun edellisessä kunnallisvaaleissa saimme 188 paikkaa jää nettotappioksi 3 paikkaa. Ääniä saimme vuoden 1960 kunnallisvaaleissa 45.262 ja nyt 46.749 ääntä, joten äänimäärämme nousi edellisistä vaaleista 1437 ääntä. Luvussa on mukana TPSSLn saamat äänet Ikaalissa 45 ääntä ja Eräjärvellä 1 ääni.

Sosdem. puolueen suhteellinen osuus annetuista äänistä nousi edellisiin kunnallisvaaleihin verrattuna 3,14 %. Lukuun sisältyy myös TPSSLn äänimäärä niissä kunnissa, joissa nämä olivat yhteisissä vaaliliitoissa. Omalla vaaliliitollaan TPSSL ei ollut missään piirimme kunnassa. Sosdemien ja TPSSLn yhteinen paikkaluku lisääntyi 13 paikalla. Kaikkiaan saivat he nyt 262 paikkaa, joista TPSSLn oman ilmoituksen mukaan on TPSSLn paikkoja 14 aikaisemmin 11. Sosdem. puolueen voitto muodostui piirimme alueella varsin merkittäväksi.

Pientalonpohjat menettivät piirillämme 4 paikkaa ja heillä on enää kolme paikkaa nimittäin Juupajoella, Kurussa ja Virroilla yksi paikka kuusakin.

Porvarien yhteinen suhteellinen osuus laski edellisiin kunnallisvaaleihin verraten 1,80 % ollen nyt 38,31 % ja työväenryhmien suhteellinen osuus kasvoi vastaavasti. Porvarien yhteinen paikkaluku väheni 12 paikkaa.

Mitkä syyt sitten vaikuttivat tappioomme ja sosdemien voittoon merkittävimmin? Äänestäjien keskuudessa vallitsi yleinen tyytymättömyys porvarien harjoittamaa talouspolitiikkaa kohtaan lähinnä tapahtuneiden hintojen ja maksujen kohoamisen vuoksi. Josta syyn sosialidemokraatit onnistuivat panemaan kansandemokraattien kannettavaksi, sillä kansandemokraatit olivat yhdessä porvarien kanssa hyväksyneet huonon maataloustulolain josta nämä korotukset aiheutuivat ja saaneet siitä palkaksi ke-laitoksen johtajan viran kuten he sanoivat. Me emme pystyneet saamaan ihmisiä vakuuttuneiksi SKD:n eduskuntaryhmän kannan oikeudesta. Tämä vaikutti ilmeisesti vaalien tulokseen melkoisesti, nimenomaan sosialidemokraattien hyväksi. Tästä johtuen sosialidemokraatit saivat kannattajikseen ns. horjuvia ihmisiä ja TPS:n aikaisempia kannattajia. On myös mahdollista, että osa porvariston aikaisemmasta äänestäjäjoukosta kuten esim. pienyrittäjiä äänesti nyt sosdemeja vastalauseeksi porvarien hyväksymästä liikevaihtoverolaista. On myös todennäköistä, että huomattava osa nuorista äänestäjistä antoi äänensä sosialidemokraateille.

Raskaimman tappion vaaleissa kärsimme Tampereella ja syyt, jotka tämän aiheuttivat maataloustulolain lisäksi on arvioitu seuraaviksi: Vaaliliitto sosdem. puolueen ja TPS:n kanssa, Kansan Lehden kirjoittelu em. puolueiden yhdistysmisasiasta, oli myönteistä ja ~~kannattajia~~ lähensi sosdemia ja TPS:n kannattajia. Lindforssilaiset ja KL ovat pitemmän aikaa esiintyneet Leskisen ryhmää vastaan ulkopoliittisissa kysymyksissä, Tasavallan Presidentin käynti Tampereella keskustelemassa sosdem. johtomiesten kanssa ja hänen pitämänsä ns. työväentalopuhe lujittivat sosdemien kannatusta äänestäjien keskuudessa. Kansanlehden kirjoittelu työväenryhmien yhteistoiminnantarpeellisuudesta ja se että lehti ei ole kovinkaan avoimesti asettunut SA:n ja TUK:n puolelle vaan se on päinvastoin tehnyt hieman kyseenalaiseksi voiko näistä kumpikaan

muodostus työväen yhteiseksi keskusjärjestöksi. Ilmeisesti nämä seikat ovat vaikuttaneet siihen, että ns. horjuvat sosialidemokraattiset äänestäjät ovat jälleen palanneet sosialidemokraattien kannattajaksi. Nämä tekijät ovat vaikuttaneet eniten Tampereella ja siihen rajoittuvissa kunnissa, missä sosialidemokraateilla on parhaat aktiivit ja missä Kansan Lehden levikki on suurin.

Sosialidemokraattien menestykseen Tampereella vaikutti myös YKKn siirtyminen tänne ja Keskussairaalan valmistuminen. Näiden molempien mukana tuli tänne huomattava joukko ei- kansandemokraattista väkeä. Myös hyvä ehdokasasettelu auttoi sosialidemokraatteja saamaan ääniä ilmeisesti ns. keskiryhmistä. Myös se, että sosialidemokraateilla oli vaaliliiton sisällä kolme kilpailevaa ryhmää, oli todennäköisesti eduksi äänien hankinnan kannalta.

Oman vaalityömme heikkoutena oli, että porvareita vastaan meillä oli hyvää aineistoa, mutta sosialidemokraatteihin nähden olimme miltei ~~puolustuskyvyttömiä~~ puolustusasemissa. Tampereella sosdemit ja myös porvarit syyttivät SKDL:ää myös taloudellisen tappion tuottamisesta kaupungille, kun SKDL:n valtuustoryhmä oli estänyt paritontin ostoa ylihintaan. Nämä tontit kuitenkin ostettiin kaupungille välimiesoikeuden määräämillä vieläkin korkeammilla hinnoilla. Ilmeisesti nämä tonttiasiat oli järjestetty sitä varten, että niistä saatiin aseita kansandemokraatteja vastaan.

Emme kyenneet vakuuttamaan äänestäjiä kunnallispolitiikkamme merkityksestä ja tuloksellisuudesta niissäkään kunnissa, joissa kunnallinen toimintamme on ollut alotteellista ja tuloksellista. Sen sijaan sosdemit pystyivät ottamaan suurelta osaltaan ansion itselleen saavutuksista kuten esim. Tampereella YKKn siirtyminen, Keskussairaalan, jäähallin ja Ratinan Stadionin rakentamisesta.

Järjestöjemme toiminta on ollut viime aikoina suhteellisen heikkoa ja liian vähän ulospäin suuntautuvaa valistustyötä tekevää, se on edelleenkin liikaa ns. sisäänlämpiävää. Myös sillä seikalla, että työehtosopimukset ovat kaksivuotisia oli merkitystä siinä mielessä, että ei ole ollut palkkataistelua, joissa kansandemokraatit näkyisivät työläisten etujen puolustajina.

Vaalit ovat olleet ja lausun kiitokseni kaikille, jotka tavalla tai toisella auttoivat vaalityötämme, sillä kyllä nytkin työtä tehtiin ja ellei olisi tehty olisivat tulokset olleet vieläkin huonompia, kuin mitä ne nyt olivat. Vaalien rahoitus on vielä monilta järjestöiltä alkamatta, näiden järjestöjen tovereita kehoitan pohtimaan keinoja, miten saavat vielä ennen tammikuun puolta väliä järjestön-

sä osuuden hoidettua, sillä vaalien laskut on maksettava. Tämän vuoden vaalirahoitustavoitetta on tähän mennessä piirin puitteissa suoritettu 57 %.

Kun uudet valtuustoryhmät nyt vuoden alussa aloittavat työskentelynsä lienee syytä tässäkin yhteydessä kehoittaa tovereita pitämään ryhmäkokoukset ennen jokaista valtuuston kokousta ja tässä ~~suhteessa~~ sopimaan yhteisestä kannasta kuhunkin esillä olevaan asiaan sekä puheenvuoroista kuka käyttää ja kuka kannattaa. Milloin on kysymys tärkeistä periaatteellisista asioista ja jos niiden esille tulo tiedetään hyvissä ajoissa, pitäisi niitä pohtia yhdessä muun järjestöväen ~~kunnon~~ esim. kunnallistoimikunnan, kanssa siellä missä sellainen on ja muiden järjestöjen kanssa missä ei ole kunnallistoimikuntaa.

Järjestöjemme toiminnasta

Järjestölinjallamme oli viime talvikautena käynnissä SKDL-etenee kamppailu, jossa piirijärjestömme ei päässyt sellaisiin tuloksiin mitä toivottiin. Kamppailun aikana hankittiin piirin alueen perusjärjestöihin 526 uutta jäsentä ja perustettiin yksi uusi järjestö nimittäin SKDLn Lylyn yhdistys. Saavutettu tulos oikeutti piirimme kuudenteen tilaan piirijärjestöjen välisessä kilpailussa.

Piirijärjestön jäsenmäärä ei kuitenkaan nouse samassa suhteessa, kun uusia jäseniä hankitaan, vaan jäseniä tippuu toisesta päästä jatkuvasti heikon jäsenhuollon ja muuttoliikkeen johdosta. Siksi järjestöjen johtokuntien pitäisi pitää entistä parempaa huolta jäsenistästä keräämällä jäsenmaksut vuosineljäneksittäin ja pitämällä jäseniin muutenkin kiinteämpää yhteyttä.

Olemme ennenkin kiinnittäneet tovereiden huomiota siihen, että järjestöjen toiminta ei useinkaan ole sellaista, että se kiinnostaisi jäsenistöä ja siinä yhteydessä kehoittaneet tovereita ottamaan käyttöön uusia toimintamuotoja kokoustoiminnan lisäksi. Kokoukset pitäisi valmistella johtokunnassa siten, että ne voitaisiin viedä ~~suhteellisen~~ lyhyessä ajassa lävitse. Kokouksiin voitaisiin ottaa keskusteltavaksi joku kunnan asukkaita kiinnostava kysymys tai jotakin kansalaisryhmää tai harrastusalaan käsittävä asia. Esim. teollistaminen, työllisyyskysymys, kunnan rakennustoiminta, vesi- ja viemärijohtojen rakentaminen, tonttiasiat, sosiaalitoiminta, koulut, kunnan kirjasto-olot, kunnallinen verotus jne. Nämä ovat asioita, joista kunnallisjärjestöjenkin pitäisi tilaisuuksia järjestää. Erilaisien aiheiden alustajiksi pitäisi pyrkiä saamaan kunkin alan asiantuntijoita esim. kunnanjohtaja, kirjastonhoitaja, sosiaalishteeri jne.

Kokoukset järjestetään ns. avoimina tilaisuuksina, joihin jokaisella asiasta kiinnostuneella kuntalaisella on mahdollisuus ottaa osaa. Henkilökohtaisilla kutsuilla voidaan kutsua ihmisiä, joita arvellaan esillä olevat asiat kiinnostavan.

Järjestöt voisivat nykyistä paljon enemmän järjestää ulospäin suuntautuvia tilaisuuksia erilaisten merkkipäivien johdosta, kuten esim. SKDI:n vuosipäivä, itsenäisyyspäivä, Aleksis Kiven päivä, Kalevalan päivä, oman kunnan perustamisen vuosipäivä, oman järjestön perustamispäivä jne.

Erilaisten merkkipäivien vieton suunnittelussa kannattaa ilmeisesti myös aina harkita, onko tilaisuuden järjestämiseen mahdollisuus saada mukaan muitakin kuin kansandemokraattisia järjestöjä. Erikoisesti olisi syytä pohtia minkälaisia yhteisiä tilaisuuksia voitaisiin järjestää sosialidemokraattisten järjestöjen kanssa. Näitä asioita suunniteltaessa on varmaan paikallaan muistaa, että henkilökohtaiset keskustelut sosialidemokraattisten järjestöjen johtohenkilöiden kanssa ovat hedelmällisempiä kuin kirjalliset yhteistoimintaesitykset.

Eräissä järjestöissä on ollut jatkuvaa tupailta ja ompeluilta-kerhotoimintaa hyvällä menestyksellä. Tätä toimintaa tulisi kokeilla niissäkin järjestöissä, missä ei sitä vielä ole käytännössä. Nämäkin tilaisuudet on aina syytä pitää ns. avoimina tilaisuuksina, joihin kaikki halukkaat ovat tervetulleita.

Järjestöjemme vuosikokoukset ovat pääosaltaa kuluvana syksynä jouduttu pitämään ilman piirin edustajia ja tämä on johtunut siitä, että meillä oli suuri joukko erilaisia tilaisuuksia ennen vaaleja, joissa jouduttiin käyttämään niitä aktiivisia tovereita, jotka ovat tavallisesti käyneet myös järjestöjemme vuosikokouksissa. Emme voineet heitä jatkuvasti pyytää kokouksiimme, kun he jo olivat niissä ennen vaaleja hyvin käyneet. Saatujen tietojen mukaan on kokoukset onnistuneet samaan tapaan kuin viime syksynäkin. Vielä on kuitenkin 22 perusjärjestöä, jotka eivät tietävästi ole vielä tähän mennessä kokoustaan pitäneet. Nämä kokoukset tulee nyt piirikokouksen jälkeen pyrkiä järjestämään mahdollisimman pian.

Viime talvena ja kuluneena syksynä järjestöt järjestivät melko suuren määrän erilaisia tilaisuuksia kunnallisvaaleja silmällä pitäen. Tilaisuudet onnistuivat joillakin paikkakunnilla hyvin ja toisilla paikkakunnilla oli osanotto heikko, mikä viittaa ehkä osittain heikkoon valmisteluunkin. Tässä yhteydessä lienee syytä toivoa, että kun tilaisuuksia järjestetään, niin ne pitäisi valmistella kaikella huolella, että ne myös osanotoltaan onnistuisivat. Sillä ei ole mieltä ylentävää eikä mukana

olevia omiaan innostamaan jos, esim. puhetilaisuudessa on 4-5 henkeä, kuten joskus sattuu. Kyllä silloin kun piiriltä tulee kansanedusta ja pitkänkin matkan päähän puhumaan pitäisi sentään kymmenkunta henkeä saada kokoon. Vai onko niin, että nämä ~~muut~~ puhetilaisuudet ovat jo vanhentunut toimintamuoto, kuten joskus kuulee väitettävän.

Valitsijayhdistyksiä perustettiin kunnissa nyt hieman enemmän kuin edellisissä kunnallisvaaleissa ja ne antoivat myös SKDLn järjestöväelle melkoisesti puuhaa. Voidaan sanoa, että eteenpäin menoa oli ehdokasasettelussa, mutta vielä on siinä suhteessa paljon parantamisen varaa.

Tässä ei ole mahdollista lähteä kertaamaan mitä kaikkea järjestöllinjallamme on vuoden aikana tapahtunut, vaan tässä on rajoituttava vain muutamien asioiden koskettelemiseen. Kun tässä kokouksessa tullaan esittämään alustus työväen yhteistoimintakysymyksestä en tässä siihen asiaan enempää puutu. Toivon vain, että toverit järjestöissä tekisivät tämän asian kehittämiseksi ja selvittämiseksi vakavaa työtä sillä kysymys on sen arvoinen, että sen eteen kannattaa jatkuvasti ponnistella. Erityisesti kehoittaisin tässä yhteydessä muodostamaan opintokerhoja ja niissä pohtimaan tätä kysymystä esim. Jorma Hentilän laatiman Sirohan Kirjeopistosta saatavana olevan "Kansalaisten yhteistyön ongelmia" nimisen aineiston pohjalta.

SKDLn toimintakamppailusta

Parhaillaan on koko maassa SKDLn järjestöissä menossa toimintakamppailu, jonka pohjalta piiritoimikunta on julistanut piirimme perus- ja kunnallisjärjestöille oman kilpailun, jonka lajit ovat Hämeen Yhteistyön ja Kansan Utisten tilaushankinta, erilaisten tilaisuuksien järjestäminen ja jäsenhuolto ja siinä yhteydessä jäsenhankinta.

Demokraattisten päivälehtien tilaushankintatyö on aina arvokasta järjestötyötä, josta emme usein muista sen tekijöitä kiittää. Erikoisesti nyt kunnallisvaalien tulosten pohjalta ajatellen seuraavia eduskuntavaaleja on hyvin suoritettulla Hämeen Yhteistyön ja Kansan Utisten tilaushankintatyöllä suuri merkitys. Olisikin toivottavaa, että jokaisessa SKDLn järjestössä tehtäisiin entistäkin parempaa työtä lehtiemme levikin lisäämiseksi. Nyt on syytä valita uusia asiamiehiä niin paljon, että voimme tarjota lehtiämme sielläkin, missä niitä ei tähän mennessä ole tarjottu. Tämä edellyttää ennakkoluulotonta suhtautumista kanssaihmeisiimme ja myöskin suunnitelmallisuutta työssä. Tässä tilaushankintatyössä vetoan teihin jokaiseen toveriin, että tekisitte omissa kunnissanne ja järjestöissänne kaiken voitavanne lehti-

emme levikin lisäämiseksi. Kun näin menettelemme, on varmaa, että lehtiemme levikki lisääntyy.

Lehtiemme jatkuva parantaminen ja laajentaminen vaatii ilmoitustulojen lisäksi myös lisääntyviä tilausmaksutuloja. Ja voidaksemme pysyä pinnalla näissä lehtiasioissa on jatkuvasti pyrittävä lehtiemme kokoa lisäämään ja sisältöä parantamaan. Lehtiimme pitäisi saada uutisia kunnista kaikista niistä asioista, joilla vähänkin on uutisarvoa, siksi olisi kunnissa ja järjestöissä hoidettava kirjeenvaihtokysymys. Myös kuntien ilmoitukset pitäisi saada entistä paremmin Hämeen Yhteistyöhön ja tässä asiassa kehoitan kunnallismiehiä neuvottelemaan sosdem. valtuustoryhmän kanssa näiden ilmoitusten saamiseksi meidän lehtiemme ja myös tietenkin Kansan Lehteen. Samassa neuvottelussa pitäisi sopia työväenryhmien suhteellisesta edustuksesta eri lautakunnissa.

Toisena lajina tässä SKDL:n toimintakamppailussa on erilaisten tilaisuuksien järjestäminen. Ja tässä lähdetään siitä ajatuksesta, että toimintamme on nykyistä enemmän saatava ulospäin suuntautuvaksi siksi näihin tilaisuuksiin pitäisi saada muitakin kuin vain järjestöjemme jäseniä. Tällaisia tilaisuuksia ovat juhlat, tupaillat, luento- ja esitelmätilaisuudet, kansalaiskokoukset yms. Joitakin tilaisuuksia pitäisi nyt talven aikana jokaisessa järjestössä järjestää.

Kolmantena lajina on pysyvän jäsenhuollon järjestäminen jokaisessa järjestössämme ja siinä yhteydessä rästilaissyyden poistaminen ja uusien jäsenten hankinta. Tähän mennessä ei tässä kamppailussa ole piirillämme paljon mitään tapahtunut, uusia jäseniä ei ole hankittu juuri nimeksikään. Yksi uusi järjestö perustettiin viime sunnuntaina, nimittäin Talviaisten Työväenyhdistys, josta tässä kokouksessa on tovereita mukana. Minä lausunkin meidän kaikkien puolesta Talviaisten toverit tervetulleiksi yhteisiin rientoihin, samalla me toivomme järjestöllemme menestystä taistelussa paremman Suomen luomiseksi. On toivottavaa, että toverit järjestöissä kiinnittäisivät nyt huomiota kaikkien näiden kilpailutehtävien suorittamiseen ja siinä yhteydessä myös jäsenhankintaan niin, että vähitellen alkaisi uusia jäseniä ilmaantumaan kaikkiin järjestöihimme. Erikoisen toivottavaa olisi saada jäseniksi nuoria ihmisiä. Kun järjestöjemme jäsenistä vain n. 20 % on naisia ja tiedämme naiset erittäin puuhakkaiksi jäseniksi niissä järjestöissä, joissa heitä on mukana, tulisi myös heidän jäseneksi saantiinsa kiinnittää erikoista huomiota. Otetaan nyt ensi alkuun omat vaimomme ja tyttäreemme mukaan, niin eiköhän se siitä lähde kehittymään eteenpäin. Ensi syksyn pirikokouksessa sitten katsomme, mitä mikin järjestö on

saanut aikaan tässä SKDL:n toimintakamppailussa tehtävien täyttämises-
sä, ja annamme parhaiten puuhanneille järjestöille palkinnot.

Taloudellisesta toiminnasta

Piirijärjestömme taloutta on viime aikoina jossain määrin vaivannut
rahan puute siitä huolimatta, että täällä tänään esitettävä tilinpää-
tös kuluneelta toimintavuodelta osoittaa pientä voittoa. On sanottava,
että tämä voitto ei ole todellista, vaan se johtuu siitä, että vanha
auto joka kulki kirjanpidossa markan arvoisena myytiin ja ostettiin
uusi auto, joka nyt esiintyy kirjanpidossa vain 30 % pienempänä osto-
arvoaan, joten tämä voitto on siinä, että on pystytty hankkimaan uusi
auto.

Viime syksyn piirikokouksessa puhuttiin aika tavalla piirin tukimak-
sujen maksamisen merkityksestä piirin talouden kannalta ja nyt voimme
todeta, että tämä puhuminen ei ole mennyt hukkaan, vaan toverit ovat
hoitaneet tätä asiaa paremmin kuin edellisinä vuosina, josta seikasta
annettakoon tunnustus niille, jotka ovat asian hoitaneet. Vielä kui-
tenkin on monilla järjestöillä tässä suhteessa korjaamisen varaa, ku-
ten teille jaetusta monisteesta ilmenee. Jäsenmaksutulot ovat jääneet
arvioitua pienemmiksi. Tässä suhteessa pitäisi parannus saada monissa
järjestöissä. Maksut pitäisi kerätä ja tilittää ainakin neljännesvuo-
sittain. Merkittävää osaa järjestömme taloudessa näyttelee joulu- ja
vappujulkaisuista saadut tulot. Yleensä ottaen järjestömme on kiitettä-
vällä tavalla osallistunut niiden myyntiin. Sitä todistaa mm. se, että
piiri on viime aikoina saanut näiden myynnistä hyvin usein ensimmäi-
sen palkinnon piirijärjestöjen välisessä kilpailussa. Onkin toivotta-
vaa, että toverit edelleenkin tekisivät voitavansa näiden julkaisujen
myymiseksi, sillä sen lisäksi, että niistä saavat perusjärjestöt,
piiri ja liitto rahaa, niillä on myös valistusarvoa.

SKDL:n ja SKP:n piirijärjestöjen yhteiset arpajaiset tulevat taas ensi
vuonnakin järjestettäväksi. On vaan toivottavaa, että nämä arvat tuli-
sivat kaikki myytyä, sillä niistä riippuu hyvin paljon molempien piiri-
järjestöjen talous. Arpoja myyntiin jaettaessa tulisi niitä jakaa en-
tistä useammalle toverille ja näin ollen pienissä erissä.

Piirijärjestömme vastaisen taloudellisen aseman kehitystä ajatellen on
uskottavaa, että asiat pystytään yhteisvoimin edelleenkin tyydyttävästi
hoitamaan. Sillä meidän jäsenjoukkomme ymmärtää oikealla tavalla
näiden taloudellisten asioiden merkityksen siinä kamppailussa, jota
joudumme jatkuvasti suurpääomapiirejä vastaan käymään.

Osuuskauppavaaleista

Ensi vuoden marraskuussa suoritetaan jälleen kaikissa edistysmielisis-

sä osuuskauppaliikkeissä edustajistojen vaalit. Meidän taholtamme on yleensä jäänyt valmistautuminen näitä vaaleja varten liian vähäiseksi ja liian myöhäiseen ajankohtaan. Kun nyt on vielä vuosi aikaa näihin vaaleihin, niin olisi toivottavaa, että ryhdyttäisiin välittömästi määrätietoiseen jäsenhankintaan osuusliikkeisiin, joissa meidän panoksemme esim. valtiollisia vaaleja ajatellen on liian pieni. Sosiaalidemokraattien osuus osuuskauppaliikkeiden hallinnossa on liian suuri verrattuna heidän kannatukseensa vaaleissa ja tämä johtuu siitä, että osa järjestöväkeämme ei ole ollut mukana osuuskauppaliikkeiden piirissä suoritettavassa työssä. On myös varmaan niin, että edistysmielisen osuuskauppaliikkeen merkitystä ei riittävästi vielä keskuudessamme ymmärretä, siksi on paikallaan suorittaa järjestöissä keskustelua Kansandemokraattien osuuskauppahjelman periaatteista, kun uuden ohjelman luonnos tänä talvena järjestöille toimitetaan.

Meillä on mahdollisuuskia menestyä ensi syksyn osuuskauppavaaleissa, kunhan tästä vaaleihin saakka teemme määrätietoista työtä jäseniä hankkien vaalivoiton puolesta.

Toverit.

Vaikka me täällä piirillä kärsimme kunnallisvaaleissa pienen tappion, se ei saa merkitä sitä, että me alistuisimme nykyiseen porvarilliseen komentoon, vaan että me tästä eteenpäin ponnistelemme entistäkin enemmän ja otamme myös lähitulevaisuudessa yhteisvoimin sen askeleen parempaan, joka on vielä ottamatta. Siihen meillä on kaikki edellytykset olemassa, sillä onhan meillä tuhansia erilaisia demokraattisia järjestöjä ja niissä kymmeniätuhansia jäseniä, jotka joilla kaikilla on päämääränä paremman Suomen luominen maamme työtätekeväälle kansalle. Uskon, että me myös tässä työssä tulemme onnistumaan, sillä elämme sosialismin vuosisataa.

Selostus piirijärjestön toiminnasta ja edessäolevista tehtävistä SKDL:n Pohjois-Hämeen piirijärjestön 21 edustajakokoukselle 1965.

Hyvät toverit.

Huolimatta siitä, vaikka julkisuudessa on näkynyt tietoja, että työllisyystilanne olisi ollut kuluneen toimintavuoden aikana piirimme alueella aikaisempaa parempi, niin valitettavasti työllisyys Tampereella ja muuallakin on ollut varsin laajaa. Työttömyysnumerot ovat suuria. Tampereen Työvoimapiirin alueelta saadut tiedot kuluva marraskuun 1 päivän tilaston mukaan osoittivat mm. että Tampereella olis kortistossa 810 naista ja 572 miestä eli yhteensä 1382 kokonaan työtä vailla olevaa työnhakijaa. Tuosta määrästä oli 536 sellaista henkilöä, jotka ovat työttömyyskassan jäseniä ja saavat sitä kautta työttömyyskorvausta. Osatyöttömiä, jotka olivat ilmoittautuneet samaan aikaan kortistoon oli 942 naista ja 266 miestä eli yhteensä 1208 henkilöä jotka työskentelevät vain osan viikosta 3,4 tai 5 päivää. Tiedot muista työvoimatoimistoista, Valkeakoski 142, Hämeenkyrö, 185, Mänttä 124, Nokia 154, Kangasala 125 työtä vailla olevaa työnhakijaa, osittavat työttömyyden olevan varsin suurta luokkaa piirimme alueella ja se kaipaa osakseen suurempaa huomiota kuin on tapahtunut.

Suurimpana työttömyyden aiheuttajana piirimme alueella ja nämenomaan Tampereella ovat nykyisin jalkine- ja tekstiiliteollisuus. Näiden tuotteille ei löydy riittävästi menekkiä. Syynä on ollut paitsi ostokykyisen kysynnän alaisuus myös ulkoa tapahtuva vapaa tuonti. Edelleen tilanteeseen vaikuttaa mainituilla aloilla voimakas teknillistyminen, automatisointi ja rationalisointi, joka on lisännyt tuotantoa ja toisaalta johtanut työvoiman supistamiseen. Nahka- ja jalkinealalla ovat pääasiassa automaattikoneet ja rationalisointi aiheuttaneet yksistään Tampereella tämän alan työntekijämäärän supistumisen kolmen vuoden aikana 4500 - 3000 työntekijään eli 1500:lla työntekijällä, ja asiantuntijoiden käsityksen mukaan samansuuntainen kehitys on lähiaikojen näköpiirissä. Näin ei sentään voine jatkua ainakaan yhtä voimakkaana kuutta vuotta pitemmälle, sillä nykyisellä menolla lopputulien jakaminen nahka- ja jalkine-työläisille tietäisi sitä, ettei heitä enää mainitun kuuden vuoden jälkeen olisi yhtään ainoata kuuluksi tullessa Tampereen nahka-kaupungissa. Nahkatyöntekijöiden kohdalla saattaa kyllä näin käydä, sillä kaksi suurinta nahkatehdasta, Salmisen Nahkatehdas ja Epilän Nahkatehdas ovat kuluva vuoden aikana lopettaneet toimintansa joten kuka takaa miten tulee käymään viimeiselle pienemmälle tehtaalle. Kenkätehtäitä toki Tampereella vielä on ja vaikka kuinka

automatisoidaan niin tuskimpa niissä sentään aivan ilman työntekijöitä tullaan toimeen vielä lähivuosien aikana.

Samansuuntainen mitä edellä mainitsin on suuntaus myös tekstiilialalla. Niinpä koko maassa on puuvillateollisuudessa työskentelevien työntekijäin lukumäärä laskenut kolmanneksella ja villateollisuudessa lähes puoleen siitä mitä se oli v. 1957.

Mitä sitten olisi tehtävä työllisyystilanteen parantamiseksi näillä aloilla? Parantaa yleensä työllisyystilannetta ja työkansan ostovoimaa jolloin kotimainen kysyntä lisääntyisi. Etsiä uusia markkinoita lähinnä sosialistisista maista mihin varmaan on olemassa edelleenkin mahdollisuuksia. 5-vuotiskauppasopimukseen Neuvostoliiton kanssa sisältyy mm. 1,5 milj. ruplan tekstiilituotteiden vienti vuosittain. Nyt kuitenkin on siten, että tuo tekstiilien vienti on kuluvana vuonna noussut 4,5 miljoonaan ruplaan ja eikä siihen sisälly vielä ns. Leningradin kauppa. Tähän eivät suinkaan mahdollisuutemme Neuvostoliiton kanssa pysähdy tälläkään alalla ja sitäpaitsi muut sosialistiset maat ovaavat lisää mahdollisuuksia. Voidaan aiheellisesti kysyä mikä tilanne ilisikaan tekstiiliteollisuudessamme ellei kaupparamme naapurimaan kanssa olisi kehittynyt tältä osin näinkin suotuisaan suuntaan. Tampereen suuret metalliverstaat ovat tietoisia ja se puoli on tullut monissa yhteyksissä esiin, miten jatkaisevaa niiden työllisyyden kannalta ovat Neuvostoliiton tilaukset. Myös jalkinealalla on varmaan mahdollisuuksia viennin lisäämiseen sosialistisiin maihin. Mutta viennin lisäämisen ohella niin tekstiilien kuin jalkineidenkin ja niiden valmistukseen liittyvien puolivalmisteiden tuonnin rajoittamisella voitaisiin tilannetta parantaa. Niin nurinkuriselta kuin se tuntuukin tuodaan näitä tuotteita lähinnä jalkineita ja puolivalmisteita, maahamme pääasiassa Italiasta ja Saksasta, mäistä EEC:hen kuuluvista maista ja näiden tuotteiden tunti lisääntyi mm. viime vuonna n. 100 % edellisestä vuodesta. Myös EFT:aan kuuluvista maista tuodaan huomattavia määriä tekstiilejä maahamme. Joten noiden mainittujen kauppaliittoutumien piiristä tulisi tavalla tai toisella tuontia rajoittaa. Ko. ulkomaankaupparamme tilaa tarkasteltaessa, huomioon ottaen sen suuren tuontivoittoisuuden mitä Suomella on esim. Saksan Liittotasavallan eli Länsi-Saksan kaupassa tulisi tästäkin syystä kaupan tasapainoittamiseksi todella vakavasti harkita toimenpiteitä. Mitä järkeä on siinä, että tuodaan tuotteita joiden liikatarjontaa on jo olemassa ja alan työläiset ovat työttöminä maassamme.

Nykyisin puhutaan paljon ja kauniisti kotimaisen tuotannon suosimisesta ja valtio uhraa jopa huomattavia varoja kyseiseen mainostukseen. Kauniit puheet ja lupaukset eivät kuitenkaan auta tässä asiassa vaan tarvitaan tekoja. Me kansandemokraatit olemme valmiit tekoihin ja suosimme varmasti kotimaista tuotantoa koska se turvaa uusia työpaikkoja. Tarvitaan vain sitä, että ne jotka puhuvat kotimaisen teollisuuden puolesta, mm. maamme porvarillinen hallitus ja eduskunnan porvarillinen enemmistö myös tekisivät jotain konkreettista ulkomaankauppaamme vinosuuntauksen korjaamiseksi. Mutta turha varmaan on tuolta taholta parannusta odottaa.

Poikkeuksellisesti aikaisempiin vuosiin verrattuna on rakennusalalla työllisyys tällä hetkellä hieman parempi. Mistään täystyöllisyydestä ei kuitenkaan ole kysymys sillä piirimme alueella olevien eri työvoimatoimistojen kortistoissa oli kuun vaihteessa yli 300 talonrakennusalalla olevaa työtöntä työnhakijaa, mikä luku tällä hetkellä on varmaan tunstuvasti suurempi ja tulee nopeasti lisääntymään. Ensi talvea ajatellen näyttää siltä, että työttömyyttä tälläkin alalla tulee verrattain runsaasti esiintymään. Tosin rakennuslupia on myönnetty useille uusille töille mutta niiden alkaminen ei kuitenkaan ole varmaa sillä luottojahan on ryhdytty jossain määrin rajoittamaan ja rahoitus esim. valtion suhteen on epävarmaa. Niinpä mm. Tampereella olevien valtion varoilla rakennettavien Teknillisen Oppilaitoksen toisen vaiheen, Valtion postija virastotalon, Kätilöopiston ja Klassillisen Lyseon töiden alkaminen riippuu siitä, koska valtioneuvosto irroittaa niitä varten varatut määrärahat käytettäväksi. Arava-määrärahan korottaminen mitä kansandemokraatit ovat esittäneet tietäisi lisää rakennusalan työtilaisuuksia. Kunnallisessa toiminnassa tulisi vaikuttaa asuntotuotannon lisäämiseen varaamalla kerros-, rivi- ja omakotitalolle tontteja pyrkiä kaikin keinoin suosimaan asuntojen rakentamista mm. kunnallista ja puolikunnallista asuntorakennustoimintaa. Työväen yhteistoiminnassa onkin sitten viime kunnallisvaalien jälkeen päästy jonkin verran etenemään ja mm. edellämainitunlaisten asioiden yhteistoiminnan edelleen kehittämiseen on hyviä mahdollisuuksia.

Maakunnallisista työkohteista on tässä yhteydessä vielä syytä mainita mm. Tampereen-Parkano-Seinäjoen rautatien rakennustyömaa, joka on parhaillaan käynnissä Parkanosta etelään suuntautuvalla osalla. Töiden käyntiin saattaminen myös Tampereen puoleisesta päästä olisi työllisyyttä ajatellen ja koko maakunnan kehityksen kannalta tähdellistä. Kulja Tampere moottoritien rakentamiseenhan on varattu määräraha joten senkin käynnistäminen on mahdollista kun työ-

voimaviranomaiset vain katsovat tarpeelliseksi, Tampere-Pori, Tampere-Vaasa valtatie työt Nokian osalta ovat myös pahasti kesken. Suunniteltuja tietöitä eri puolilla piiriämme on muuallakin kuin mitä edellä tuli mainittua, joten työkohteista ei sellaisenaan ole puutetta.

Mitä tulee tilanteeseen ja työllisyysnäkymiin varsinaisen maaseudun osalta niin ne eivät ole valoisat. Meillä on paljon puhuttu maaseudun ~~työllisyys~~ teollistamisesta ja maamme ns. kehitysalueiden ongelmista. Maalaisliitto, joka on ollut johtavana hallituspuolueena vuosikymmeniä maassamme ja saanut kannatuksensa maaseudun väestön piiristä ei kuitenkaan ole tehnyt maaseudun teollistamisen hyväksi mitään. Ehkä on väärin sanoa ettei mitään, kantaahan maalaisliitto yhdessä kokoomus- ja muiden porvaripuolueiden kanssa kunnian sellaisen liikevaihtoverolain aikaansaamisesta jonka seurauksena monet maaseudun pienyrittäjät ja itsenäiset ammatinharjoittajat olivat pakotettuja luopumaan yrityksestään. Puheet teollisuuden saamisesta maaseudulle ovat siis vain puheita joita lämmitetään aina sopivasti vaalien edellä mutta tilanne kuitenkin kaiken aikaa entisestään pahenee.

Metsätöiden käyntiinsaattaminen siinä laajuudessa kuin esim. viime talvena ei ole kuluva hakkuukautena niinkään varmaa. Aulangon puuhutokaupoissa ei tehty kauppvoja siinä määrin kuin monina aikaisempina vuosina ja metsäkaupat ovat alan järjestöjen pääsemättä sopimukseen yhteisestä hintasuosituksesta, käytännöllisesti katsoen pysähdyksissä tai varsin vähäisiä.

Metsätyöläisten alhainen palkkataso, jota kansalliseksi häpeäksi mainitaan, on myös yhä olemassa. Metsätyöläisten ammatillisen järjestäytymisen tehostaminen lieneekin ainoa todellinen lääke sen poistamiseksi.

Kuluvan toimintavuoden aikana onkin perustettu ainakin yksi uusi Maaseututyöväen ammattiosasto Längelmäelle ja se on aloittanut toimintansa varsin reippaasti. Ennestäänhän toimii tällaisia osastoja mm. Vilppulassa, Kurussa, Ruovedellä, Pohjaslahdella ja Kuhmoisissa sekä useilla muilla paikkakunnilla. Kaikkialla siellä missä mainittua järjestöä ei vielä ole tulisi katsoa mitä mahdollisuuksia sellaisen perustamiseen olisi paikkakunnalla. Ilman voimakasta järjestäytymistä eivät metsätyöläisetkään pysty etujaan valvomaan.

Kokonaisuutena ottaen eivät kehitysnäköalat ole piirimme alueella toivotunlaiset, Ellei maakuntamme alueella saada ratkaisevaa käännettä "pysyvien työtilaisuuksien saamiseksi" sitaateissa lausuttuna

sikäli kun sellainen kapitalismin oloissa on mahdollista, niin elinvoimaisena ja vauraana pidetystä Pirkanmaasta tulee muodostumaan ennen pitkää jälkeen jäänyt kehitysalue. Näin ei suinkaan tarvitse käydä. SKDL:llä on hyvä teollistamisohjelma, kun sitä kehitetään ja paikallistetaan meidän maakuntamme oloihin, voimme olla varmoja, että saamme sen kannattajiksi ja puolustajiksi muitakin kuin kansademokraatteja ja heihin lukeutuvia ihmisiä. Tehtävämme on osoittaa, että ohjelmamme voidaan toteuttaa ja taata työnsaanti maakuntamme koko väestölle. Tämän hetken polttavimpia ongelmia on meillä Pohjois-Hämeessä niin kuin koko maassakin uusien työpaikkojen ja työtilaisuuksien saaminen. Työttöminä oleville työläisille olisi jo nyt maakuntamme alueella huomattavasti enemmän työtilaisuuksia mikäli vajalla teholla käynnissä olevat teollisuuslaitokset saataisiin täydellä tehollaan toimintaan kuten jo aikaisemmin on tullut todettua. Eri alojen kehitysmahdollisuuksia pitäisi tutkia ja nähdäkseni meidän pitäisi ~~rukita~~ esittää vaatimuksia voitaisiinko Tampereella ryhtyä valmistamaan kotimaista henkilöautoa. Ehkäpä valtiojohtoisen Valmetin olisi tämä kysymys otettava vakavasti tutkittavaksi. Tällaisen uuden teollisuuden alan toteuttamisella olisi varmaan erittäin kauaskantoinen vaikutus koko maan ja eritoten maakuntamme kannalta. On suorastaan käsittämätöntä että maallamme on ollut varaa ja on edelleenkin kasvattaa kansalaisia aikuisiksi ja suorastaan ajaa heidät sen jälkeen työn etsintään muihin maihin. Maamme vallanpitäjät on todella saatettava vastuuseen tällaisesta kansan etujen vastaisesta politiikasta.

Työehtosopimuskamppailusta

Epäilemättä maamme palkansaajaväestön tämän hetken tärkein kysymys on hyvää vauhtia ratkaisuaan lähestyvän palkka- ja työehtosopimuskamppailun mahdollisimman hyvään lopputulokseen saattaminen. Eri liittojenpiirissä muodostuneiden esitysten perusteella on nyt käytävissä olevissa neuvotteluissa SAKn ja ns. sopujärjestöjen taholta aikaisemmasta poiketen esitetty työnantajille sellaiset esitykset, jotka ovat suurelta osaltaan samanlaiset, mitä eri alojen työläiset ovat esittäneet. Tämä on aikaisempaan verrattuna merkittävä suurella tyydytyksellä.

Toinen merkittävä piirre on tällä hetkellä se, että nyt esitettyjen vaatimusten takana on suurempi ja yhtenäisempi työläisten rintama kuin aikaisemmin. SAKn rinnallahan ovat entiset SAK:laiset nykyisin ns. riippumattomat järjestöt: Toimihenkilöiden ja Viranhaltijain Keskusjärjestö, Virkamiesten Yhteistyöjärjestö, Kunnallisten työnte-

kijäin ja Viranhaltijain Liitto ja Liiketyöntekijäin Liitto, käsittäen piiriinsä lähes puoli miljoonaa järjestäytynyttä työntekijää. SAKn ja näiden muiden liittojen esityshän oli 6 % korotus palkkoihin ja 13 pennin korotus saamatta jääneestä indeksin noususta, tehden yhteensä n. 30 - 33 penniä tunnilta. SAJn esitys oli 9 % korotus palkkoihin mikä kuitenkin käytännössä merkitsee 1 % pienempää korotusta kuin ensin mainittu. Joka tapauksessa voidaan todeta molempien esitysten olevan siksi lähellä toisiaan ettei SAJ:llä ole ollut perusteltua aihetta pidättäytyä yhteisestä esityksestä. Joka tapauksessa voidaan todeta tässä tilanteessa tyydytyksellä, että käynnissä olevassa taistelussa parempien palkkojen ja työehtosopimusten puolesta on varsin laaja rintama työnantajia vastassa.

Työnantajien linja huolimatta Työnantajien Keskusliiton toimitusjohtaja Hetemäen lehdistölle antamasta varsin myönteisestä lausunnosta sisältäen mm. 3 % korotuksen, näyttää olevan palkankorotuksiin nähden milteipä jyrkän kielteinen. SAKn kanssa käydyissä neuvotteluissa työnantajapuoli on suhtautunut saadun tiedon mukaan yleensä palkankorotuksiin kielteisesti antaen kuitenkin ymmärtää, että eräillä aloilla missä työntuottavuus on huomattavasti kohonnut voitaisiin jotain korotuksia suorittaa.

Työnantajapuolen jyrkän kielteinen asenne palkankorotuksiin nähden saattaa johtua muistakin tekijöistä, mutta osaltaan tähän on varmaan vaikuttamassa työläisten heikko taistelutahto. Ehkäpä työnantajapuoli laskelmoi siten etteivät työläiset lähde avoimen työtaistelun tielle ja siksi suhtautuvat esitettyihin ja oikeutettuihin työläisten palkankorotusvaatimuksiin näin kielteisesti kuin mitä nyt tällä hetkellä näyttää. Eiköpö toverit nyt ole moidän kansandemokraattien tehtävänä vaikuttaa työläisten keskuudessa taistelumielialan kohottamiseen niin uskompa, että Hetemäki ja kumppanit tulevat kyllä antamaan periksi. Toverit jotka ovat päivittäin näiden kysymysten parissa ovat lupautuneet selostamaan käytävän työehtosopimuskamppailun tilaa yksityiskohtaisemmin tässä kokouksessa joten tässä yhteydessä ei asiasta enempää.

Järjestöjemme toiminnallisuudesta

Järjestötyössämme oli viime talvikautena käynnissä toimintakamppailu, johon sisältyi erilaisten tilaisuuksien järjestäminen, jäsenhuolto ja dem. päivälehtien tilaushankinta. Kamppailun yksityiskohtaisiin tuloksiin en tässä yhteydessä puutu sillä viidelle parhaalle kunnallis- ja perusjärjestölle tullaan tässä kokouksessa jakamaan palkinto ja tulokset selviävät siinä yhteydessä. Jäsenhuolto on edelleen-

kin sellainen asia mistä meidän on jälleen kerran yhdessä keskusteltava sillä on päässyt syntymään rästiläisyyttä. Valitettavasti on sellaisia järjestöjä joiden jäsenmaksut ovat viime vuodelta suorittamatta tai sitten vain osittain hoidettu ja luonnollisesti näiltä on piiri ja liittovero tilittämättä. Tästä on ollut seurauksena näiden järjestöjen jäsenille, että jäsenlehti Liittoviesti on lakannut tulemasta. Tämähän on tietysti vain yksi puoli asiassa ja tärkeämpi on toinen näkökohta, että pitkälle jälkikäteen kannettuja jäsenmaksuja on vaikea saada ja saattaa helposti muodostua jäsenkatoa. Suurin osa järjestöistämme kyllä suorittaa ja hoitaa jäsenmaksunsa jollei nyt aivan neljännesvuosittain niin kuitenkin aina ennen kunkin kalenterivuoden loppua. Johtokuntien tulisi entistäkin kiinteämmin seurata jäsenmaksujen kantoon liittyviä asioita ja huolehtia siitä, että jäsenmaksut kerätään neljännesvuosittain ja myös hoidetaan tilitys piiriin. Pitämällä edes tällä tavoin yhteyttä jäsenistöön jäsenet arvostavat järjestön merkitystä ja yhteys ainakin jollain tavoin järjestön ja jäsenistön välillä säilyy.

Olemme puhuneet paljon aikaisempina vuosina ja myös viime aikoina järjestöjemme toiminnan monipuolistamisesta ja sen keventämisestä. Monissa järjestöissä ovat johtokunnat aikaisempaa huolellisemmin valmistelleet yleiset kokoukset hoitamalla minet taloudelliset asiat johtokunnan piirissä ja näin on eleisessä kokouksessa voitu ottaa esille muita mielenkiintoisia asioita ja keskustella niistä. Eräät ja ilahduttavan runsaasti onkin niitä järjestöjä jotka puolestaan pitävät milteipä säännöllisesti kaikille avoinna olevia tupailtoja, ompeluiltoja tai millä nimellä ne sitten kussakin tapauksessa ovat. Tällaista toimintaa tulisi vain järjestää niissäkin järjestöissä joissa ei sitä vielä ole.

Muutamat yhdistykset ovat puolestaan järjestäneet tilaisuuksia jonkun paikallisesti kylää tai asuma-aluetta kiinnostavan asian kuten koulu, vesijohto ja viemäri, leikki- tai urheilukenttä, tien, valaistuksen postin jne. saamiseksi ja rakentamiseksi. Tämän laatuiset tilaisuudet ovat sellaisia jotka todella kiinnostavat ihmisiä asioiden läheisyydellä ja omakohtaisuudella ja näitä tulisi vain järjestää entistä enemmän.

Monet muut yhteiskunnalliset kysymykset kuten esim. teollistaminen, koulu-uudistus, sosiaalitoiminta, verotus, eläke, asunto ym. asiat ovat sellaisia joiden merkeissä järjestettäviin koroke ym. keskustelutilaisuuksiin tunnetaan suurta mielenkiintoa kansalaisten keskuudessa. Alustajiksi näistä ja tietysti monista muista tämänlaatuisista asioista järjestettäviin tilaisuuksiin pitäisi pyytää entistä ennakoluulo-

toiminnin porvarillisiakin alan asiantuntijoita, kunnanjohtajia, kunnansihteereitä, sosiaalisihnteerietä, verojohtajia, opettajia, insinöörejä jne. Näin menetellen järjestettävän tilaisuuden luonne muodostuu sellaiseksi, että tilaisuuteen tulee muitakin kuin kansandemokraatteja.

Järjestöjemme toimintasuunnitelmiin pitäisi mahdollisimman monella paikkakunnalla sisällyttää joko aivan kiinteästi kylän tai asuma-alueen kysymyksiä käsittelevän mieluummin yhtä tai kahta asiaa koskevan tilaisuuden järjestäminen. Tämänlaatuisten tilaisuuksien yhteydessä päästään luonnollisella tavalla kosketukseen eri tavoin yhteiskunnallisesti ajattelevien ihmisten kanssa ja yhteisiä asioita ajettaessa syntyy myös perusta yhteistyölle suuremmisakin kysymyksissä.

Kunnissa joissa on kunnallisjärjestö, kunnallistoimikuntien eräänä tehtävänä kunnallisen toiminnan ohjaamisen ohella on perusjärjestöjen työn ohjaus. Tuo ohjaustyö ei kuitenkaan saisi rajoitua vain sen tarkkailemiseen miten kukin järjestö on suorittanut esim. vaalirahoitustavotteensa joka tietysti sekin on tärkeä asia. Kunnallistoimikunnan tulisi suunnitella ja hoitaa yhdessä perusjärjestöjen kanssa mm. edellämainittujen tilaisuuksien järjestäminen. On sanomattakin selvää, että kunnallistoimikuntien työn ohjauksella on kuntien portaassa huomattava merkitys ja niiden tulisikin entistä enemmän kantaa vastuuta muustakin kuin varsinaisen kunnallisen toiminnan ohjauksesta.

Viime aikoina kehitys on johtanut siihen, että ihmiset joutuvat yhä enemmän ja enemmän normaalissa jokapäiväisessä elämässään tekemiseensä kaikenlaisten anomusten, lomakkeiden jne. kanssa. Tunnetusti useimmat ihmiset ovat sellaisia jotka eivät joko luota itseensä tai sitten muista syistä turvautuvat näissä asioissa sellaisten ihmisten puoleen jotka katsovat ns. asiantuntijoiksi mainitussa mielessä. Olisi varmaan meidän kansandemokraattisen liikkeen kannalta erittäin tärkeää, että sen piiristä löytyisi jokaisessa kunnassa, kylässä ja asuma-alueella sellaisia ihmisiä jotka pystyisivät auttamaan ja avustamaan niin veroilmoituksen, eläkeanomuksen, sairausvakuutuslain mukaisten etuisuuksien, erilaisten opinto ym. avustusten, lainojen ja valitusten ja mitä erilaisimpien lomakkeiden täytössä. Meillä on tovereita monissa kunnissa ja kylissä jotka tällätavoin ovat jo vuosia ja jopa vuosikymmeniä toimineetkin, joten asia ei sellaisenaan ole mikään uusi keksintö. Näitä ihmisiä on kuitenkin aivan liian vähän ja tähän seikkaan ja heidän kouluttamiseensa tulisi nyt jokaisessa kunnallis- ja perusjärjestössä kiinnittää mitä vakavinta huomiota.

Television lyödessä itsensä lävitse on siitä ollut seurauksena, ettei ihmisiä ole nykyisin enää mahdollisuus saada siinä määrin liikkeelle juhliin ja muihin tilaisuuksiin kuin joskus aikaisemmin. Juhlien järjestämisestä ei kuitenkaan tulisi kokonaan luopua, sillä hyvin suunniteltuun ja sopivan merkki- ja vuosipäivän merkeissä järjestettyyn juhlaan on mahdollisuus kyllä vielä saada ihmisiä. Jäsenperheiden yhteisiä illanviettoja, pikkujoulujuhlia jne. olisi syytä myös edelleenkin järjestää ja niistä on mahdollisuus muodostaa todella lämminhenkisiä järjestöjemme jäsenten ja heidän perheittensä yhdessäolotilaisuuksia.

Viime talvikautena oli piirillämme toiminnassa 20 SKDL:n perusjärjestöjen muodostamaa opintokerhoa ja lisäksi huomattava määrä yhteisiä kerhoja muiden dem. järjestöjen kanssa. Piirin kunnallisjaoston toimesta järjestettiin talven aikana useilla paikkakunnilla opintopäiviä kunnallisista kysymyksistä ja kuluvana syksynä ovat olleet mm. sairausvakuutustoimikunnissa olevien meidän edustajien neuvottelupäivät, sekä kaksipäiväinen viikonloppukurssi Lautsiassa opintotyön ja teollistamisen kysymyksistä. Molemmille kursseille oli osanotto varsin hyvä. Lautsiassa oli 32 osanottajaa. Edellisen lisäksi järjestöissä on ollut erilaisia selostustilaisuuksia, joissa on opintoluontoisesti käsitelty monia eri kysymyksiä, mutta kuitenkin toiminta ei ole ollut riittävän laajalla pohjalla.

Miten opintotoiminta on tänä syksynä lähtenyt käyntiin järjestöissä, siitä ei ole vielä tarkkoja tietoja olemassa. Joka tapauksessa olisi toivottavaa, että esim. kerhotoiminta saataisiin käyntiin vähintään niissä järjestöissä, missä sitä oli viime talvena ja kaikkialla missä siihen vain löytyy mahdollisuuksia. Kerhojen ilmoittaminen Kansan Siivistystyön Liitolle on tärkeä ja sitä ei saisi lyödä laimin yhdessäkään tapauksessa.

Järjestöjen vuosikokoukset tänä syksynä ovat pääosiltaan pidetty. Suurimman osaan vuosikokouksia on piirin edustaja osallistunut, joskaan ei aivan kaikkiin. Tällä hetkellä on vielä 18 järjestöä, jotka eivät ole pitäneet vuosikokoustaan ja kun perusjärjestöjen määrä on 135 niin vuosikokouksia pitämättä olevien järjestöjen määrä on varsin huomattava. Näiden järjestöjen kokoukset tulee nyt piirikokouksen jälkeen pyrkiä järjestämään mahdollisimman pian.

Tässä yhteydessä ei ole mahdollista lähteä kertomaan mitä kaikkea vuoden aikana on tapahtunut, vaan on rajoituttava muutamien asioiden koskettelemiseen. Kun tässä kokouksessa tullaan huomenna aamulla esittämään tohtori Esko Ervastian alustus viimeaikoina paljon puhutusta

SKDL:n pohjan laajentamisesta, joka alustus varmaan sivuaa myös työväen yhteistoimintakysymystä läheisesti en tässä yhteydessä tähänkään puoleen puutu. Toivon vain, että toverit järjestöissä tekisivät tämän asian kehittämiseksi ja selvittämiseksi vakavaa työtä, sillä kysymys on sen arvoinen, että sen hyväksi kannattaa jatkuvasti ponnistella.

Toimintakamppailusta

Parhaillaan on koko maassa SKDL:n järjestöissä menossa toimintakamppailu, jonka pohjalta piiritoimikunta on julistanut piirimme perus- ja kunnallisjärjestöille pman kilpailun, jonka lajit ovat: uusien jäsenten hankinta ja siihen liittyvä jäsenhuolto sekä Hämeen Yhteistyön tilaushankinta.

Tavoitteeksi on liitto asettanut piirillemme hankkia 1.10. - 31.12. 1965 välisenä aikana, jonka kilpailu kestää jäsenhankinnan osalta, 580 uutta jäsentä. Tämän mukaisesti on piiritoimikunta antanut tavoitteet järjestöille. Tähän mennessä on jäseneksiliittymiskortteja palauttanut piiritoimistoon SKDL:n Korkeakosken Työväenyhdistys, Kangasalan aseman Ty, SKDL:n Sääksjärven Työy. yhdistys, SKDL:n Mäntän os, SKDL:n Taivalkunnan yhdistys, Hirsilän Dem. yhdistys, Virtain Työväenyhdistys. SKDL:n Vihattulan yhdistys, Härmälän Demokraattinen yhdistys, ja SKDL:n Pispalan yhdistys, yhteensä siis 10 järjestöä ja hankittujen jäsenten määrä on 24. Tilanne kyllä todellisuudessa on huomattavasti parempi kuin mitä tässä esitetty, sillä varmaan yhdessä ja toisessa järjestössä on jäseniä hankittu mutta niitä ei ole vielä piiriin ilmoitettu. Kun pyrimme saamamme jäsenhankintatavoitteen täyttämiseen niin se on mahdollista vain siten, että asia otetaan jokaisessa järjestössä vakavan pohdinnan alle ja pyritään saatu tavoite täyttämään. Erikoisesti olisi pyrittävä saamaan nuoria ihmisiä ja naisia jäseniksi, sillä naisten osuus jäsenistössämme on n. 20 % ja kun naiset ovat otoittautuneet näissä järjestötehtävissäkin erittäin toimeliaiksi niin heidän saamiseksi järjestöihimme tulisi kiinnittää aivan erikoista huomiota. Ehkä olisi syytä tämä jäsenhankinta alkaa oman kodin piiristä niin, että otamme ensin vaimomme ja tyttäreemme jäseniksi niin eiköhän se siitä alkane luistaa eteenpäin.

Toisena lajina tässä kamppailussa on piirilehtemme Hämeen Yhteistyön tilaushankinta, mikä tällä hetkellä on erittäin ajankohtainen. Lehti saavutti jälleen yhden merkittävän vaiheen kun se alkoi ilmestyä uudessa muodossa rotaatioon vaihtumisen ansiosta. Samassa yhteydessä laajeni kirjapainomme ja toimituksen tilat ja työolosuhteet paranevat lähiaikoina. Joten on perusteltua uskoa piirilehtemme kehittyvän suotuisaan suuntaan edelleenkin. Kaiken edellytyksenä on kuitenkin se,

että piirilehtemme levikkiä lisätään.

Demokraattisten päivälehtien tilaushankintatyö on aina arvostettu järjestöissämme hyvin korkealla. Tässä vaiheessa tuon työn merkitys on entistäkin arvokkaampaa. Ajatelkaamme vain nyt edellä olevia eduskuntavaaleja niin voiko todella olla olemassa henkilökohtaisen selostustyön ohella sen tehokkaampaa vaalityöme muotoa kuin dem. lehtiemme levikin lisääminen. On laskettu, että normaalisti päivälehdten lukijapiiriin kuuluu 3-4 aikuista henkilöä, joten emme todellakaan voiyliarvioida sitä merkitystä mikä yhdenkin uuden dem. päivalehden tilauksella on liikkeemme tunnetuksi tekijänä ja sanansaattajana. Piirilehtemme Hämeen Yhteistyön tilaajamäärän kohottamisella on tällä hetkellä hyviä edellytyksiä. Parasta aikaa lehden näytenumeroita menee piirimme alueella lähinnä Tampereella ja muille teollisuusvaltaisille paikkakunnille n. 3200 kpl, jotka on henkilöille joista toivotaan saatavan lehdelle uusia tilaajia. Näiden vapaanumeroiden lähettäminen vaikkapa vain yhden kuukauden ajaksi on merkinnyt lehdelle huomattavaa taloudellista uhrausta. Jokaisessa järjestössä olisikin nyt huolehdittava että käydään jokaisessa tällaisessa paikassa mihin näytenumero menee maksullista Hämeen Yhteistyön tilausta tarjoamassa. Tämän asian hoitaminen on niin tärkeä, että jokaisen järjestön johtokunnan velvollisuus on huolehtia asian hoitamisesta. Vaikka emme onnistuisi kuin joka kolmannen kohdalla saamaan maksullisen tilauksen niin se jo olisi merkittävä lisäys piirilehtemme tilaajamäärään.

Vaikka tässä on tullut puhutuksi pääasiassa Hämeen Yhteistyön tilaushankintatyöstä, niin emme suinkaan voi unohtaa Kansan Uutisten levikityötä. Päälehtemme on luonnollisesti tarpeen ja kykenee välittämään tietoja laajemmalla kuin oman piirilehtemme ja siksi sitä tarvitaan. Piirilehden levikkimahdollisuudet tässä uudistus- ja kehitysvaiheessa ovat ilmeisesti varsin hyvät joten tätä tilaisuutta emme voi olla hyväksi käyttämättä.

Taloudellisesta toiminnasta

Toverit ovat tunnustusta ansaitsevalle tavalla hoitaneet arpojen, joululehtien ja kalentereiden sekä vappumerkkien ja -lehtien myyntiä. Näistä saadut tulot muodostavat perustan koko piirimme taloudelle. Toivomme, että edelleenkin näiden myyntiä hoidetaan samalla tavalla kuin tähänkin asti. On syytä muistaa, että myös järjestöt saavat arpojen, kalentereiden ym. myynnistä varoja omaan käyttöönsä, eikä suinkaan voida väheksyä sitä valistusarvoa joka näihin julkaisuihin sisältyy.

Tulot jäsenmaksuista ovat kuluneena vuonna jääneet arvioitua pienemmiksi. Kun jäsenmaksutuloilla on huomattava merkitys ei vain piirin vaan myös liiton taloudelle, puhumattakaan siitä merkityksestä mikä yleensä jäsenyydelle liikkeessämme on, niin olisi toivottavaa, että järjestöissä kiinnitettäisiin tähän seikkaan huomiota.

Tukimaksunsa piirille maksaneita järjestöjä on tänä vuonna vasta 47 ja näin ollen enemmän kuin puolet järjestöistä on vielä tällä hetkellä maksunsa maksamatta. Edustajille jaetusta aineistosta käy ilmi miten asia kunkin oman järjestön kohdalla on, Ylöjärven Työväenyhdistys, johon kuulun, on laiminlyönyt tukimaksunsa suorittamisen mikä nähtävästi johtuu kotiin päin kallellaan olevasta pihistä, mutta muuten hyvästä rahastonhoitajasta, joten olen vakuuttunut, että maksu tulee suoritettua.

Täällä tänään esitettävä piirijärjestön tilinpäätös osoittaa pientä voittoa. Tämä voitto on kuitenkin osin kirjanpidollista laatua ja osin siitä johtuvaa, että mm. SKDL:n Tampereen Kunnallisjärjestö keväällä piirijärjestön täyttäessä 20 vuotta, lahjoitti piirille 1.000 markkaa ja eräät muutkin kunnallisjärjestöt ovat lahjoittaneet merkittäviä summia. Piirijärjestön puolesta pyydän tässä tilaisuudessa lausua Tampereen Kunnallisjärjestölle ja kaikille niille jotka piirijärjestöä merkkipäivänä onnittelivat mitä parhaimmat kiitokset.

Piirijärjestön vastaista taloudellista kehitystä ajatellen on uskotava, että asia pystytään yhteisvoimin edelleenkin hoitamaan tyydyttävästi. Toverit ovat antaneet vuosien varrella aiheen uskoa tällaiseen, ja he ymmärtävät myös näiden taloudellisten asioiden hoitamisen tärkeyden vastaisuudessaakin, siinä kamppailussa mitä käymme paremman elämän puolesta.

Osuuskauppavaaleista

Osuuskauppavaaleihin valmistautuminen on ollut keväästä saakka käynnissä. Nyt nuo valmistelut ovat päättymäisillään sillä vaalit ovat jo sunnuntaina 28 päivänä. Ehdokasasettelussa todettakoon että kansandemokraateilla on piirimme alueen kaikissa seitsemässä edistysmielisyysliikkeessä 183 listaa ja 252 ehdokasta, ~~Kansallisen~~ Edellisissä vaaleissa kansandemokraateilla oli 210 listaa ja 298 ehdokasta, joten nyt meillä on 27 listaa ja 46 ehdokasta vähemmän kuin viime vaaleissa. Vähennys johtuu siitä että Ol. Kurunmaa on sitten viime vaalien sulautettu Ol Voimaan. Toiseksi vähennys johtuu Virtain Osuuskaupassa suoritettavista sopuvaaleista, joissa meillä oli nyt neljä ehdokasta, eli saman verran kuin viime kerralla kansandemokraatteja valittiin.

Sosialidemokraateilla on näissä vaaleissa 145 listaa ja 205 ehdokasta. Näissä luvuissa on vielä suurempi lasku kuin meidän osalta tapahtui. TPSSL on vaaleissa mukana omana vaaliliittonaan Ol Koitossa, Ol Männyssä ja Ol Kanta-Hämeessä ja on heillä yhteensä 12 listaa ja 42 ehdokasta. Porvarit ovat mukana Ol. Voiman vaaleissa 25 listalla ja ehdokkaalla.

Parhaillaan on painossa kunkin osuusliikkeen alueelle painatettava ehdokkaitamme ja tavoitteitamme esittelevä lentolehtinen, joka tulisi saada huolellisesti jaettua jäsenistölle.

Tässä vaiheessa on tärkein tehtävämme kohdistaa järjestöissä huomio jokaisen sellaisen henkilön saamiseen vaaliurnille, jonka uskomme äänestävän kansandemokraatteja. Tämä tehtävä ei ole helppo niillä alueilla missä meillä ei ole tiedossa niitä ihmisiä jotka ovat jäseniä edistysmielisyys osuuskauppaliikkeessä. Luettelo näistä ihmisistä olisi välttämättä tehtävä, mikäli sitä ei ole vielä tähän mennessä tehty. Vaalipäivänä suoritettavan työn vuoksi samoin kuin lentolehtisen jakamiseksi tarvitaan tällaista luetteloa.

Osuuskauppavaaleille ei meidän järjestöväkemme yleensä anna sitä arvoa ja merkitystä kuin esim. valtiollisille tai kunnallisvaaleille. Eiväthän osuuskauppavaalit sellaisenaan merkitykseltään sitä luokkaa ole se myönnettäköön, mutta osuuskauppavaalien tulos vaikuttaa suuresti lähellä olevien eduskuntavaalien työhön ja tuloksiin. Jos sosialidemokraatit voittavat paikkoja lyövät he rintoihinsa miten heidän kannatuksensa on lisääntynyt näissä vaaleissa ja sillä sanotaan olevan suuntaa antavan merkityksen eduskuntavaaleissakin mikä tietysti innostaa heitä. Jos tulos on meille myönteinen, emme suinkaan ole pekkaa pahempia vaan osoitamme miten kansandemokraatit purjehtivat myötätuulella. Tämän puolen selvittäminen olisi nyt nähdäkseen järjestöissä suoritettava, niin toverit kyllä löytävät sopivan lääkkeen meidän väen vaaliurnille saamiseksi.

Eduskuntavaaleihin valmistautumisesta

Kuten tiedämme, eduskuntavaalit suoritetaan maassamme viiemistään tulevan heinäkuun 3-4 päivinä. Sanomattakin on selvää, että nuo vaalit tulevat ~~maailman~~ olemaan tavattoman tärkeät kaikkien työtätekevien ihmisten kannalta. Meidän on näissä tulevissa vaaleissa huolehdittava siitä, että koko porvarillinen rintama kokoomuksesta suojaväriin sonnustautuneeseen keskustapuolueeseen saakka tulee saamaan kansalta ansaitsemansa tuomion vaalitappion muodossa.

Maailmanmarkkincilla vallinneesta vientituotteittemme mm. puutavaran ja

ja sen jalosteiden korkeasta hintatasosta johtuen on talouselämämme kehittynyt osin varsin suotuisasti. Tavallinen kansa, työläiset maala ja kaupungissa sen enempää kuin pienviljelijätkään eivät ole saaneet heille kuuluvaa osuutta kasvaneesta kansantulosta. Sitäkin enemmän ovat korkeasuhteesta hyötynneet muutamat harvat maamme suuryhtymät. Valtion menot ovat vuosi vuodelta paisuneet, joka on suurelta osaltaan tapahtunut mm. suuripalkkaisten valtion virkamiesten palkkamenoista, armeijan ja ym. kansalaisten kannalta vähemmän tärkeiden menojen paisumisesta. Sosiaalisten olojen, terveydenhoidon, opetustoimen kehittämisen, kuntien vaikean taloudellisen aseman helpottamiseen jne. ei valtion kukkarosta ole liiemmin riittänyt tämän hallituksen toimesta varoja.

Paitsi taloudellisia kysymyksiä tulevissa eduskuntavaaleissa on kysymys myös ulkopoliittikkamme suunnasta. Sillä on varmaa, että maassamme, huolimatta Suomen ja Neuvostoliiton Ystävyysspolitiikan saamasta laajasta kannatuksesta, on myös vaikutusvaltaisia piirejä itsensä kokoomuksen johdettavissa. Nämä piirit eivät ole menneistä oppineet ja ovat valmiit tilaisuuden tullen reivaamaan purjeita entiseen 30-luvun suuntaan.

Tarkasteltaessa aivan lyhyesti eri puolueiden asemia vaalitaistelussa voitaneen todeta, että,

- kokoomuspuolueen, joka on päävastustajamme, asema samoin kuin molempien kansanpuolueidenkin tulee olemaan heikko syystä, että varmaan monet näiden puolueiden kannattajista suhtautuvat kriittillisesti noudatettuun hallituspolitiikkaan. Porvarit lupasivat viime vaalien edellä panna maan asiat kuntoon ja kun viherheimot, karttuset ja kaitilat ovat nyt vähän vajaat neljä vuotta tuota kuntoon panoa suorittaneet, niin vasaramiestähän se taitaisi valtion talous nykyään tarvita. Joten tulokset eivät ole kovin rohkaisevia. Maalaisliitto eli keskustapuolue tulee vaaleissa ilmeisesti jälleen esiintymään Suomen ja Neuvostoliiton hyvien suhteiden luoja ja kehittäjänä ainakin niiden äsänä ellei peräti äitinä. No me kansandemokraatit emme tuosta käy kinaamaan vaikka kummastakaan seikasta emme valaa vanhoisikaan. Mitäpä muuta kehumista sillä olisikaan, sillä hallituksen harjoittama politiikka, hallituksen jossa maalaisliitto on soitellut ensiviulua, on ollut siinä määrin ei vain työläisten vaan myös vähävaraisen pienviljelijäväestön etujen vastaista, ettei sillä kehumalla ainakaan liikoja pinnoja kansalta kerätä. Kuten muistetaan Virolainen vastusti ainakin vielä äskettäin 40 tunnin työviikkoa.

Sosdem. puolue jonka piirissä kunnallisvaalien jälkeen oltiin kovasti voiton huumassa, kannatus lienee sitten viime eduskuntavaalien

kasvanut epäpoliittisten työläisten ja toimihenkilöiden keskuudessa. SDP:n johto on ilmeisesti onnistunut antamaan näille ihmisille sellaisen kuvan, että se olisi harjoittanut esim. maatalouden kohdalla kansantaloudellisesti edullisempaa politiikkaa kuin maassamme on muuten harjoitettu. SDP nähdään näissä ryhmissä myös teollisuuden vaatijana. Oma merkityksensä osaan sosdem. työläisiä on ollut myös sosdem. puoluejohtajien mm. Paasion esiintymisellä Suomen Ja Neuvostoliiton ystävyyden puolesta.

Vielä on syytä mainita, että kokoomuksen ja sosdemien toimesta on viime aikoina ilmeisesti juuri tulevia vaaleja ajatellen voimistettu Sotaveteraanien huoltoyhdistyksen toimintaa perustamalla jokin aika sitten piirijärjestö Pohjois-Hämeeseen. Kun muistetaan, että tämä samainen järjestö oli mm. viime vuonna Tampereelle puuhautunut YH 64 toimeenpanija käy meille jokaiselle selväksi tuon Sotaveteraanijärjestön todelliset tarkoitusperät ja siksi suhtaudumme siihen kielteisesti.

Maassamme on myös toinenkin saman suuntainen järjestö nimeltään RINTAMAMIESTEN ASUNTO JA TUKILIITTO, johon kuuluvia rintamamiesten järjestöjä on toiminnassa mm. Tampereella ja Nokiolla. Tähän järjestöön nähdessä meidän kansandemokraattien suhtautuminen on myönteinen, sillä ainakin tässä vaiheessa näyttää mainittu järjestö toimivan lähinnä rintamamiesten eläke-, asunto- ym. ongelmien parissa mistä tietenkään ei meillä kansandemokraateilla voi olla pahaa sanottavaa: Tämän järjestön johtoelimiin kuuluu sitä paitsi kansandemokraatteihin lukeutuvia henkilöitä.

TPSL:n kannatus näyttää viime vaaleihin verrattuna heikentyneen. Nyt käynnissä olevassa työehtosopimuskamppailussa mikäli SAK:n pitää tiukasti kiinni työläisten oikeutetuista vaatimuksista TPSL:n arvovalta ja kannatus voivat lujittua.

Meidän kansandemokraattien kannatus ei liene lisääntynyt viimeksi suoritettuna eduskuntavaalin jälkeen muilta osin kuin mitä meikäläisistä kodeista on tullut nuoria äänestäjiä.

Dem. järjestöjen toiminta ei ole riittävästi ulottunut epäpoliittisiin väestöpiireihin. Kun työpaikoilla ei ole ollut palkka- ym. kamppailuja, epäpoliittiset työläiset eivät ole havainnollisesti päässeet näkemään kansandemokraattisten ja sosialidemokraattisten toimihenkilöiden asennoitumista palkkataistelussa eikä tekemään rinnastusta näiden välillä.

Vaalityömme kannalta on nyt kaikkein tärkein tehtävämme sen ohella, että osuuskauppavaalit, dem. päivälehtien levitys ja työehtosopimus-

kamppailu suoritetaan hyvin, järjestöjemme kunnan kohottaminen ja aktiivisuuden kaikinpuolinen lisääminen oman järjestöväkemme piirissä. Tämän avulla meillä on mahdollisuus muuttaa tilanne eduskemme tulevissa eduskuntavaaleissa.

Keskuksen suosituksen mukaisesti on myös Pohjois-Hämeessä käyty alustavia neuvotteluja vaaliliitosta TPSIm edustajien kanssa ja näyttää mitä todennäköisemmältä että sopimukseen tullaan pääsemään. Siitä tuleeko TPSL asettamaan piirillämme kaksi vaiko vain yhden ehdokkaan ei myöskään ole vielä sovittu.

Ohjeiden mukaan tulisi kuntien vaalityösuunnitelmien olla valmiina kuluvan marraskuun aikana. Ehdokkaiden asettaminen järjestöäänestykseen tulee tapahtua joulukuun 30 päivään mennessä ja järjestöäänestys on päätetty toimeenpantavaksi tammikuun 10 -31 päivien välisenä aikana ensi vuonna. Helmikuun puolivälissä kokoontuvat dem. piiritoimikunnat vahvistamaan järjestöäänestyksen tuloksen ja nimeämään lopullisesti ehdokkaamme vaaleihin.

Tiedotustoiminnassa on syytä aikaisempaa enemmän keskittyä tärkeimpiin ajankohtaisiin kysymyksiin ja niinpä suunnitelmissa sen ohella, että osoitamme maamme porvarillisten puolueiden harjoittaman hallitus- ja talouspolitiikan turmiollisuuden, keskitytään lähinnä seuraavien kysymysten esiinnostamiseen voimakkaasti.

- Työtä kaikille. Valtiojohtoista teollisuutta kehitettävä ja monipuolistettava. MM. Valmetin tehtaitten toimintaa kotimaisen auto-teollisuuden aikaansaamisen pohjalta. Ulkomaankauppamme johtaminen toisin kuin nykyisin jne.

- Asuntokysymys on toinen tärkeä. Asunto joka perheelle, jokaiselle oma huone. Tuon tavoitteen saavuttamiseksi on osoitettava että asumiskustannuksia on alennettava jolloin todella myös vähävaraisetkin ihmiset pääsevät tavoitteen mukaisesti asumaan.

- peruskoulu-uudistus on toteutettava.

- Sosiaalista turvallisuutta on lisättävä.

Tässä eräitä peruskysymyksiä vaalityömme sisällöksi.

Meillähän on tiedotustoimintaa varten rakennettu ns. vaikuttajayksilöverkosto, joka saa aineiston suoraan keskuksesta. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö jokaisen kansandemokraattisen liikkeen jäsenen ja kannattajan tule olla vaikuttajayksilö ja liikkeemme sanansaattaja vaan päinvastoin. Henkilökohtainen selostustyö koko järjestöväkemme voimalla on nytkin se perusta jolle

vaalityömme lepää ja miten sitä suoritetaan, riippuu hyvin suuressa määrin vaalien tulos meidän kannaltamme.

Toisena merkittävänä tässä tiedotustoiminassa on meidän dem. lehdistö, josta on jo puhuttu aikaisemmin. Piirin vaalityösuunnitelmat edellyttävät Hämeen Yhteistyön tulkaisemista neljä kertaa vaalilumerona jota sitten jaetaan piirimme alueella jokaiseen kotiin, kuten Ajankohtaista-lehteä, jonka julkaisemisesta nyt luovutaan. Piirin vaalineuvottelukunnalla ei ole varoja kustantaan Hämeen Yhteistyön vaalilumeroita valitsijoille lähetettäväksi, mutta toivotaan että kunnissa missä on taloudellisia mahdollisuuksia tätä vanhaa hyvää tapaa noudatettaisiin.

Henkilökohtaiset kirjeet, erittäinkin nuorille äänestäjille, kuuluvat vaalityöohjeisiin sillä nuorten äänestäjien asennoitumisesta riippuu hyvin paljon vaalien tulos.

Erilaisten tilaisuuksien järjestämisessä tulee valmistelut suorittaa entistä huolellisemmin. Tavoitteena tulee olla vaikkapa vähemmän mutta sitä huolellisemmin valmisteltuja tilaisuuksia kuin joskus aikaisemmin on ollut.

Miten me kansandemokraatit työskentelemme ammatti-, urheilu-, invalidi- ym. joukkojärjestöissä, sillä tulee olemaan suuri merkitys vaaleissa koska näissä järjestöissä meillä on mahdollisuus päästä kosketukseen epäpoliittisesti ajattelevien ihmisten kanssa, joihin kosketuksen saaminen muulla tavoin on vaikeampaa.

Vaalien rahoitus on tietenkin se perusta mille koko vaalityömme rakentuu. Edustajille jaetusta aineistosta käy ilmi minkälainen on tämän hetkinen vaalirahoitustilanne. Mukana kuluvana vuonna tähän mennessä on 65 SKDL:n perusjärjestöä joiden yhteinen tilitysmäärä 2 770,57 markkaa tekee 42,07 % järjestöjen saamasta tavoitteesta. Kuten havaitaan toinen puoli järjestöjä on vielä tällä hetkellä kokonaan sivussa tästä toiminnasta. Eiköhän nyt toverit sovita, että jokainen järjestö katsoo ne mahdollisuudet mitä on olemassa ja tilittää vaikkapa vain pienenkin summan vaalirahastoon. Vaalityöhön liittyy paljon muita kuin edellämainittuja tehtäviä, mutta niihin kaikkiin ei ole tässä yhteydessä mahdollisuutta lähemmin puuttua.

Hyvät toverit.

Tästä selostuksesta on jäänyt tyystin pois tai sitten tulleet vain aivan pintapuolisesti mainituiksi monet työhömme liittyvät tärkeät asiat. Työmme joukkojärjestöissä ja kunnallisessa elämässä ovat mm. sellaisia joista tärkeytensä vuoksi olisi pitänyt puhua. Toi-

vottavasti näihin puututaan keskustelun yhteydessä. SKD:n luonne ja olemus, laajana ja kehittyvänä yhteistoimintajärjestönä on niinikään jäänyt pois, mutta tähän asia tulee täällä esille myöhemmin kuten jo aikaisemmin on tullut todetuksi.

Vaikka tilanne meidän kansandemokraattien kannalta ei ole tällä hetkellä niin hyvä kuin sen toivoisimme olevan, niin meillä on joka tapauksessa mahdollisuudet piirimme puitteissa ja koko maassa selvittää tulevista eduskuntavaaleista voitokkaina. Meillä on olemassa tuhansia demokraattisia järjestöjä ja niissä kymmeniä tuhansia aktiivisia jäseniä, jotka kaikki toimimme vaalivoiton puolesta päämääränä paremman Suomen luominen maamme työtätekevälle kansalle.

Älkäämme toverit lähikuukausina säästäkö vaivojamme eikä myöskään joitakin pieniä uhrauksia yhteisen asiamme puolesta. Tehkäämme työtä saadaksemme eduskuntaan yhteishenkinen vasemmisto enemmistö, missä kansandemokraatteja on nykyistä enemmän. Siten varmin turvaamme Suomen riippumattomuuden, hyvät suhteet Suomen ja Neuvostoliiton välillä, rauhan ja kansanvallan maassamme.

Selostus SKDL:n Pohjois-Hämeen Piirijärjestö ry:n toiminnasta ja edessä olevista tehtävistä piirijärjestö 22 edustajakokoukselle 26-27.11. 1966

Hyvät toverit.

Käännös Suomen sisäpolitiikassa

Suomen sisäpolitiikassa on kuluneen toimintavuoden aikana tapahtunut merkittävä muutos. Sitä kuvastaa parhaiten 27.5. 1966 muodostettu Paasion hallitus, jossa ovat edustettuina kaikki kolme vasemmistoryhmää sekä Keskustapuolue, entinen Maalaisliitto. Suurinta huomiota tässä on herättänyt se, että kansandemokraatit ovat nyt ensi kertaa 18 vuoteen mukana hallituksessa. Yhtä merkittävää on myös se, että kokoomus ja muut oikeistopiirit ovat hallituksen ulkopuolella.

Tällainen muutos ei ole voinut tapahtua kädenkäänteessä, vaan siihen ovat vaikuttaneet niin kansainvälisen tilanteen kuin Suomen sisäinenkin kehitys ja usean vuoden ajalta. Sosialististen maiden, etenkin Neuvostoliiton ulkopolitiikan saavuttama yhä suurempi arvonanto ja samalla Yhdysvaltain Vietnamin käymän sodan ym. interventtioiden aiheuttama romahdusmainen arvovallan lasku ovat tapahtuneen muutoksen taustatekijöinä. Suomen ja Neuvostoliiton ystävyysspolitiikka, josta Suomen kansalla on ollut ja tulee olemaan monenlaista välitöntä taloudellista hyötyä ja joka muodostaa perustan maamme turvallisuudelle, on saanut entistä laajemman kannatuksen. Tätä kuvastaa erinomaisesti maastamme viikko sitten Neuvostoliitossa vierailnut Hallitusvaltuuskunta ja sen todennäköisesti myöhemmin tuomat taloudellisetkin tulokset. Mutta koska täällä huomenna esiintyy toveri Leo Suonpää, joka oli valtuuskunnassa mukana, niin jätän tämän asian lähemmän selvittämisen hänen tehtäväkseen.

Merkittävää näiden suhteiden kehityksessä on mielestäni se, että mm. sos.dem. puolueen johtomiehet, jotka vielä joitakin vuosia sitten esiintyivät erittäin oikeistolaisesti, antikommunistisin ja Neuvostoliitolle vihamielisin tunnuksin liittoutuen siinä porvarillisen äärioikeiston kanssa, ovat vähitellen joutuneet korjaamaan linjaansa. Oltuaan hallitusoppositiossa yhdessä SKDL:n kanssa on sosdem. puolue joukkojensa paineen vuoksi myös sisäpoliittisissa kysymyksissä lähestynyt meitä. Tätä lähestymistä on luonnollisesti edistänyt se määrätietoinen työväen toimintayhteisyyteen tähtäävä politiikka, jota kansandemokraatit ovat jo vuosia ajaneet.

Maamme sisäpolitiikassa on nähtävissä porvarillisten hallitusten tulokset kasvavana työttömyytenä, lisääntyvänä asuntopulana ja sen piirissä

esiintyvänä asuntokeinotteluna, hintojen ja maksujen jatkuvana kohoamisena, palkkojen ja sosiaalisen turvan jatkuvana paikallaan pysymisenä jne. Nämä seikat kypsyttivät tilanteen siten, että eduskuntaan valittiin työväenryhmien enemmistö. Nyt joku voi sanoa, että eihän tilanteessa ole mitään muutosta tullut, nousevathan hinnat ja maksut nytkin. Tähän sanoisin, että vaalien jälkeiset tapahtumat näissä asioissa ovatkin seurausta maassa aikaisemmin harjoitetusta politiikasta. Uskon vaakaasti, että työkansan kannalta tämä hallitus on aikaisempia parempi. Vaikka onkin ymmärrettävää, ettei SKDL:n kolme ministeriä määrää hallituksen ratkaisuja, uskon kuitenkin heidän voivan jossakin asioissa vaikuttaa myönteisesti tehtäviin työkansan kannalta tärkeisiin ratkaisuihin. Kun täällä huomenna toveri Suonpää antaa näistä hallitusasioista yksityiskohtaisen selostuksen en näihin paljoakaan puutu, mutta sallitakoon kuitenkin tässä todeta, että huohojen ohella hyviäkin päätöksiä on sentään jo tähän mennessä syntynyt erikoisesti sosiaalisella alalla ja uusia merkittäviäkin suunnitelmia on hallituksella takataskussaan, joista tässä yhteydessä mainitsen vain yhden nimittäin sen, että hallitus pyrkii ensi vuoden aikana saamaan työtulot samaan etuoikeutettuun asemaan eläketulojen kanssa Kansaneläkeen tukiosaa määrättäessä. Käytännössä tämä merkitsee käsittäakseni sitä, että esim. sellaisessa tapauksessa, jossa toinen aviopuoliso on eläkkeellä ja toinen työssä, voi eläkkeellä oleva saada kansaneläkkeen tukiosan ehkäpä täysimääräisenä, kuten tulee tapahtumaan virkamiesten eläkelain mukaan, jolloin huomattavan suurtakin eläkettä saava valtion virkamies voi vielä saada tukiosan täysimääräisenä. Hallituksen pyrkimys tässä asiassa tulee saamaan kansan kannatuksen, sillä tässä on kysymys todella suuresta ja tärkeästä uudistuksesta. Periaate on oikea: Kaikki tulot samanarvoiseen asemaan kansaneläkkeen tukiosaa määrättäessä.

SKDL:n edustajina ovat hallituksessa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerinä Leo Suonpää, sosiaaliministerinä Matti Koivunen ja toisena valtionvarainministerinä Ele Alenius. Työväenjärjestöjen tukemana heillä on mahdollisuus vaikuttaa maan politiikkaan siten, että rauhansuuntaus sekä Suomen ja Neuvostoliiton välinen ystävyys lujittuu entisestään. SKDL:n hallitusryhmä yhdessä eduskuntaryhmän ja sitä tukevien järjestöjen avulla tekee kaikkensa myös maan sisäpolitiikan kansanvaltaistamiseksi sekä taloudellisen kasvun kehittämiseksi niin, että työttömyyttä ja asuntopulaa voitaisiin lievittää sekä vanhusten, lapsiperheiden, sairaiden ja kaikkien vähävaraisten asemaa parantaa. Myös koulun uudistamista yhtenäiskoulun pohjalta, maan korkeakoulu ja ammattikoululaitoksen kehittämistä ja sivistyselämän kaikinpuolista kohentamista voidaan parhaiten edesauttaa hallituksesta käsin.

Edessämme on sekä vaikea että vastuullinen aika. Ei ole epäilystäkään siitä, etteivätkö oikeistoainekset tekisi kaikkea voitavansa vaikeuttaakseen hallituksen toimintaa em. suuntaan. Mikäli työväen toimintayhtenäisyyttä saadaan vahvistetuksi ja kansanvaltaiset sekä vasemmistonemmistöisen eduskunnan työtä tukevat rauhantahtoiset kansalaiset järjestöineen seuraavat valppaasti tilannetta ja antavat tukensa edistyksellisille toimenpiteille, nyt tapahtunut käänne voi muodostua kestäväksi ja tuottaa aikaa myöten kansalle myönteisiä tuloksia.

Mielestäni emme saa ottaa vastuuta hallituksen työkansan kannalta tekemistä huonoista ratkaisuista, vaan meidän on nähtävä, että huonoja päätöksiä syntyy siitä huolimatta, vaikka edustajamme hallituksessa tekevät parhaansa niiden tulon estämiseksi. Uskon, että edustajillamme on ollut esittää parempia vaihtoehtoja esim. sellaisiin asioihin kuin liikevaihtoveron, Asutus ja aravalainojen korkojen korottamiseen, joista täällä tullaan varmaan käymään vilkas keskustelu siksi huonoja ratkaisuja ne ovat. Käsittääkseni nämä asiat on esitetty siinä muodossa, että ne joko taholtamme hylätään ja lähdetään pois hallituksesta tai hyväksytään ja jatketaan yhteistoimintaa hallituksessa. Tältä pohjalta asiat on käsitelty keskusjärjestöjemme päättävissä elimissä ja tultu siihen tulokseen että kaikesta huolimatta on edullisempaa olla hallituksessa, kuin lähteä sieltä tässä vaiheessa pois.

Työllisyystilanteesta piirin alueella

Työllisyyskysymys on kuluneen vuoden aikana kehittynyt piirin alueella noin yleisesti ottaen myönteiseen suuntaan, sitä kuvaa työvoimapiirin 16.11. tilasto. Sen mukaan esim. Tampereella oli nyt kokonaan työtä vailla 1190 henkeä kun viime vuonna vastaavaan aikaan oli työttömiä 1531 henkeä. Osittain työtä vailla siis osatyöviikolla työskenteleviä oli nyt tekstiili- ja vaatetusosalalla 217 henkeä, jalkinealalla nyt 270 henkeä, paperialalla 473 henkeä eli yhteensä 961 henkeä kun vastaava luku viime vuonna oli 1208 henkeä. Kokonaan työtä vailla oli esim. nyt tekstiilialalla 44 henkeä kun viime vuonna oli 162 henkeä, jalkinealalla oli 172 henkeä kun viime vuonna oli 238 henkeä ja talonrakennus-alalla nyt 139 henkeä ja viime vuonna 197 henkeä. Siis pientä supistumista on työttömien määrässä tapahtunut.

Hämeenkyrö- Ikaalisten-Ylöjärven työvoimatoimistojen alueella oli kokonaan työtä vailla nyt 137 miestä ja 31 naista siis yhteensä 168 henkeä kun viime vuonna oli 185 henkeä. Kangasalan tv.toimistossa oli 64 miestä ja 17 naista siis yhteensä 81 henkeä ja viime vuonna 125 henkeä, Valkeakoski 57 miestä ja 70 naista siis yhteensä 127 kun viime vuonna oli 142 henkeä, Nokialla oli nyt 72 miestä ja 38 naista eli yhteensä 110 kun viime vuonna oli 154 henkeä. Sama linja kuin Tampereella

siis pientä laskua työttömien luvussa esiintyy miltei kautta linjan. Siitä huolimatta työttömyyttä esiintyy piirimme jokaisessa kunnassa. Ensi talvi näyttää tulevan yksityisen sektorin kohdalta viimetalvea hieman paremmaksi työllisyyden kannalta, työttömyyttä ja osatyöttömyyttä tulee silti esiintymään. Valtiolla tulee työpaikoista olemaan puutetta varsinkin sellaisista ns. paikallisista töistä, joihin voisi perheellisiä sijoittaa, sillä esim. Nokian ja Kuljun moottoritietyömailta tullaan vähentämään työvoimaa talveksi. Näille ei kuulemma valtio mahda mitään, sillä töitä teetetään urakalla Maailmanpankin lainojen turvin ja ilmeisesti urakkasopimuksista puuttuu määräys, että töitä tehdään talviaikanakin yhtä suurella voimalla kuin kesälläkin.

Tampereen-Parkanon ratatyö pitäisi saada Tampereen päästä Ylöjärveltä käyntiin jo alkutalvesta. Kangasalan ja Hämeenkyrön virastotalojen työt pitäisi saada alkamaan jo tammikuun aikana sillä rahat täihin on myönnetty. Edustajamme hallituksessa toveri Supnpää on kyllä hoitanut asioita hyvin. Tampereen seudulle on saatu määrärahoja työllisyyden ylläpitämiseen entistä runsaammin.

Rakennusosalalla on suuria vaikeuksia edessä päin johtuen lähinnä kireästä luottopolitiikasta. Vaikka ensi vuodeksi tulee esim. Aravam määräraha melkoisesti nousemaan, niin näidenkin talojen ensisijaisluottojen saanti tulee olemaan vaikeaa.

Maaseudun tämän hetken työttömyyteen vaikuttaa ainakin osittain se, että neuvottelut esim. paperipuun hinnoista kestivät tavallista pitempään ja kun ne vihdoinkin päättyivät aleni paperipuun hinta n. 2 mk pino-kuutiometriltä huippuhinnoista ja tämä aiheuttaa ainakin osittain myyntihaluttomuutta metsien omistajille. Tietävästi tukkikauppa on sentään tehty melkoisen runsaasti, joten ainakin tukinkaatoa pitäisi olla tulossa aikaisemmissa määrin. Suunnitelmallisuutta näissä työllisyysasioissa tarvitaan nykyistä enemmän.

Palkat ovat useilla aloilla sidotut sopimuksiin vielä runsaan kahden vuoden ajan ja nyt jo voidaan todeta, että palkat tulevat runsaasti jäämään jälkeen hintojen kehityksestä. Tässä suhteessa pitäisi muutos saada aikaan melko nopeasti, mutta miten se aikaansaadaan siitäkin asiasta toivon täällä tovereiden vaihtavan mielipiteitä. Myös työllisyystöissä olevien päiväraha asia pitäisi saada järjestykseen.

Kun työllisyysnäköymät samoin kuin palkkakysymyksenkin ovat työläisille ja maaseudun pienviljelijöille niitä ensimmäisiä ja kaikkein tärkeimpiä asioita, on meillä syytä tässä kokouksessa pohtia, miten työllisyyttä voitaisiin lisätä koko maassa ja erikoisesti piirimme alueella. Amma-

tilliset järjestöt luonnollisesti pyrkivät näiden asioiden hoitamiseksi tekemään parhaansa, mutta eiköhän meidänkin järjestöissämme olisi syytä entistä enemmän pohtia näitä asioita ja ennenkaikkea osoittaa suurempaa aktiivisuutta ja aloitteellisuutta oman paikkakuntamme puitteissa näiden asioiden hoitamiseksi. Kun koko yhteiskuntamme jakaantuu erilaisiin painostusryhmiin, niin eiköhän meidänkin pitäisi esiintyä näissäkin asioissa jonkinlaisena painostusryhmänä. Luultavasti sekin ainakin jossain määrin auttaisi esim. kansanedustajiamme ja kuntien valtuutettujamme työtä ja olisi omiaan antamaan pontta näiden esityksille esim. juuri työllisyyden lisäämiseksi. Työkohteita ja rahaakin kyllä löytyy, jos nämä työllisyysasiat asetetaan oikeaan arvonsa mukaiseen asemaan yhteiskuntaelämässämme. Eräs keino työllisyyden parantamiseksi on edelleen luonnollisesti ulkomaankauppamme oikea suuntaaminen pääasiassa niihin maihin, jotka tuontiamme vastaavasti ostavat myös meiltä. Tässä suhteessa on Suomen ja Neuvostoliiton kauppasuhteissa tapahtunut myönteistä kehitystä, sillä näiden maiden kauppavaihtolisääntyä ensi vuoden aikana viennin osalta n. 16 % ja tuonnin osalta n. 20 %. Huomattava lisäys tapahtuu nimenomaan tekstiili ja jalkinealan tuotteiden kohdalla, joita vieään yli 60 % enemmän kuin kuluvana vuonna. Neuvostoliiton kanssa solmittu sopimus ratkaisee työ- ja toimeentulokysymyksen suurten työntekijäryhmien osalta. Mainittakoon vielä, että esim. laivojen rakentaminen tulee huomattavasti lisääntymään mahdollisesti jopa kaksinkertaistumaan tämän vuoden tasosta.

Huono juttu tässä asiassa on se, että maataloustuotteiden vientiä lukuunottamatta maitojauhetta ja kananmunia, tulee vähemmän. Nyt pitäisikin saada ylimääräisiä sopimuksia, joilla turvattaisiin mm. näiden tuotteiden vientiä. Ja tietävästi näitä sopimuksia saadaan, jos Suomi on valmis lisäämään vastaavasti myös tuontiaan Neuvostoliitosta. Tähän suuntaan ilmeisesti edustajiemme tulisi lähitulevaisuudessa toimia.

Olisi oikein, että tuontiamme Länsi-Saksasta ja Ruotsista vähennettäisiin, koska nämä maat eivät juuri nimeksikään osta meiltä Suomesta.

Uusien työpaikkojen järjestämisestä on meillä viime aikoina usein puhuttu ja kasvava tarve todettu mutta kehitys tuntuu olevan ainakin tässä vaiheessa erittäin hidasta. Tässä asiassa onkin tällä hallituksella edessään paljon työtä ja varoja vaativa urakka.

Meille palkansääjien toimeentuloon tulee vaikuttamaan todennäköisesti merkittävästi mm. se miten yhtenäisyys ammattiyhdistysliikkeessä tulee lähiaikoina kehittymään. Kesällä SAK:n edustajakokouksessa saatiin jo ikäänkuin lupaus, että nämäkin asiat alkavat vähitellen järjestyä, mutta SAJ on jatkuvasti pannut jarruja yhteisen keskusjärjestöasian tielle. Nyt kiistellään siitä, mikä tulee olemaan keskusjärjestön ni-

menä jonka puitteissa yhdistyminen tulisi tapahtumaan. Asian kehittämistä eteenpäin antaa lupauksen se, että kummankin keskusjärjestön jäsenistö on eheyttämisen kannalla. Toivottavasti nämä neuvottelut eheyttämisestä saadaan pian niin käyntiin, että ne johtavat myös käytännön tuloksiin, jolloin on yhtenäinen rintama työnantajia vastaan tulevilla palkka- ja elintasokamppailuissa. Neuvottelut pitäisi ~~keskustella~~ alkaa SAJ:n sihteerien kannasta huolimatta, jos mukaan saadaan ne kolme SAJ:n alaista ammattiliittoa, jotka merkitsivät eriävän mielipiteen pöytäkirjaan SAJ:n vastauskirjelmään, jonka tämä lähetti SAK:lle tästä eheyttämisestä koskevasta asiasta.

Nämä ammattiyhdistysliikkeen eheyttämisestä koskevat asiat tulevat tietävästi esille tänään alkavassa sos.dem. puolueen puoluekokouksessa. Toivottavasti siellä pannaan SAJ:n sihteerit jonkinlaiseen järjestykseen niin että yhtenäisyyteen päästäisiin kautta linjan.

Yhdistykset ja jäsenistö

Piirijärjestöömme kuuluu 130 kpl omia perusjärjestöjä ja 23 kunnallisyhdistystä. Kuluneen toimintavuoden aikana on järjestöjemme jäsenmäärässä tapahtunut pientä laskua. Samaa on sanottava perusjärjestöjen lukumäärässä, joka on asiallisesti pienentynyt lähinnä siksi, että meillä on maaseudulla ollut suuri joukko pieniä yhdistyksiä ja kun nuoret ihmiset nykyisin muuttavat pois maaseudulta näihin löiinkin yhdistyksiin on jäänyt vain joitakin vanhoja ihmisiä, jotka eivät jaksa enää järjestötyössä mukana touhuta ja tästä johtuen joitakin yhdistyksiämme ei asiallisesti ole enää olemassa, koska toiminta on ikäänkuin itsestään tyystin loppunut.

Tampereen seudun talousalueen väestö ja elinkeinoennusteen mukaan palveluammateissa toimivien määrä kasvaa vuoteen 1990 mennessä 36,3 %:sta 45 %:iin. Kaupunkien ja kauppaloitten koko ammatissa toimiva väestö kasvaa samalla kaudella n. 30 000 hengellä, josta palveluammateissa toimivien osuus tulee olemaan 20 500 henkeä. Maalaiskunnissa taas maa- ja metsätalouden ammatissa toimivien määrä pienenee vastaavana aikana 53 %:sta 30 %:iin ja määrällisestikin 23 000 hengellä. Tämä merkitsee tulevaisuudessa käytännössä sitä, että maaseudulta siirtyy jatkuvasti työikäistä väestöä yhä runsaammin asutuskeskuksiin ja ilmeisesti silloin on, että yhä useammat maaseudun järjestömmme joutuvat ennemmin tai myöhemmin potemaan jäsenistön ja nimenomaan nuoren jäsenistön puutetta.

Tähän saakka on järjestöjemme työn painopiste ollut melko voimakkaasti maaseudulla, mutta nämä alueemme väestöennusteet antavat vakavan aiheen meille miettiä, miten saamme työmme painopistettä nykyistä enemmän

siirrettyä asutuskeskuksiin ja miten niissä saamme solmittua yhteydet laajoihin palkansaajien joukkoihin ja ennen kaikkea nuoriin ja palveluammateissa toimiviin. Tämä on asia, josta toivoisin tovereitten lausuvan tässä kokouksessa mielipiteensä, sillä minusta ainakin tuntuu, että ellemme tässä asiassa ja myös yhteyksien solmimisessa nuorisoon löydä oikeita ratkaisuja, saamme tulevaisuudessakin näissä piirikokouksissamme merkitä tilillemme vielä useita tappioita. Uskon kyllä, että oikeat keinot ja muodot löydetään, kun yhteisvoimin asioihin paneudutaan, mutta meille olisi eduksi, mitä pikemmin pystyisimme työmme oikein suuntaamaan. Samalla totean, että tämä ei ole mikään erikoinen meidän piirimme probleema, vaan kysymys on mitä suuremmassa määrin koko maata käsittävä ja näinollen myöskin keskusjärjestöissämme pohdittava asia. Asiaan ratkaisua etsittäessä tulee mielestäni lähteä siitä, että otetaan huomioon myös puolueen organisation olemassaolo, jotta välttytään mahdollisilta enemmiltä rinnakkaisilta organisatioilta. Ehkäpä täällä toveri Kujamäki alustuksessaan puuttuukin näihin asioihin ja saamme jo joitakin viitteitä, miten tätä ja monia muita asioita tulee vastaisuudessa hoitaa.

Piiritoimikunnan työ

Piiritoimikunnan ja sen työvaliokunnan työ on perustunut niiden laatimiin työsuunnitelmiin, piirikokouksen päätöksiin, poliittisen tilanteen kulloinkin asettamiin tehtäviin ja keskusjärjestöjen antamiin ohjeisiin. Piiritoimikunta on vuoden aikana pitänyt yhteensä 6 kokousta joihin sen jäsenet ovat osallistuneet tyydyttävästi, mutta mielestäni paremminkin asiat tässä suhteessa voisivat olla.

Työvaliokunta on kuluneen toimintakauden aikana pitänyt yhteensä 18 kokousta ja on sanottava, että näihin kokouksiin osallistuminen on ollut melkoisen hyvää ja aktiivista.

Piiritoimikunta ja sen työvaliokunta ovat vastanneet työn ohjauksesta kunnallisjärjestöihin, valtuustoryhmiin ja yhdistyksiin. Liitto on myös jossakin määrin osallistunut perusjärjestöjen ja jäsenten välittömäänkin ohjaukseen eräiden lähettämiensä kirjeiden ja jäsenperheille lähetetyn Liittoviestin avulla. Myös piirimme kunnallisaosto on ohjannut itsenäisesti työtä nimenomaan kunnallispoliittisissa asioissa.

Lausun tässä yhteydessä parhaat kiitokset piiritoimikunnan, työvaliokunnan, eri jaostojen jäsenille ja kaikille tovereille, jotka ovat työtämme tavalla tai toisella toimintavuoden aikana eteenpäin

auttaneet. Vaikka meillä ei olekaan nyt merkitä tilillemme suuria voittoja on työmme kaikesta huolimatta vaatinut tovereilta paljon uhrautuvaa työtä yhteisen asiamme puolesta.

Osuuskauppavaalit

Viime vuoden marraskuun viimeisenä sunnuntaina suoritettiin piirimme kaikissa edistysmielisisissä osuusliikkeissä edustajistojen vaalit. Vaalien tulokset kohdaltamme muodostuivat sellaisiksi, että hävisimme yhden paikan Ol. Voimassa, Vankassa ja Kanta-Hämeessä ja voitimme yhden paikan Ol. Koitossa. Nettotappiomme oli siis 2 paikkaa. Voimassa tämä häviämämme paikkameni porvareille. Vankassa Sosialidemokraateille ja Kanta-Hämeessä TPSL:lle. Koitossa voittamamme paikka tuli sosialidemokraateille. Suhteellinen osuutemme annetuista äänistä nousi 0,21 %, Sosdemien nousi 0,07 %, TPSL:n nousi 0,49 % ja porvarien osuus laski 0,79 %.

Erovuorosuhteet olivat meille epäedulliset, joten menetimme kaksi paikkaa, vaikka suhteellinen osuutemme annetuista äänistä nousikin hieman. Mainittakoon, että Virtain osuuskaupassa suoritettiin ns. sopuvaalit. Siellä saimme 4 paikkaa, joka on sama kuin mitä oli erovuorossakin. Vaalityö eri liikkeiden alueella suoritettiin hyvin ja esim. valitsijayhdistyksiä oli meillä 183 kun sosialidemokraateilla oli 145 kpl.

Eduskuntavaaleista

Teille on jaettu ns. maalisvaalien tulokset, joten tässä yhteydessä ei liene tarpeellista lähteä näitä numeroita luettelemaan. Todettakoon, että sosialidemokraatit voittivat porvareilta, lähinnä kansanpuolueelta yhden paikan. Muuten paikkajako pysyi entisellään, eli SKDL 4 paikkaa kuten ennenkin. Valituiksi tulivat toverit Suonpää, Veckman, Virtanen ja Honkonen näistä Weckman uutena. Olimme vaaliliitossa TPSL:n kanssa, jonka ehdokas Simonen valittiin varaehdokkaaksi.

Sosialidemokraattien vaaliliitosta valittiin Flink ja Sandelin entisinä ja uusina Halme ja Kuusi.

Keskustapuolueesta valittiin Pakkanen kuten aikaisemminkin.

Kokoomuspuolueesta valittiin Hietala ja Asunta entisinä ja uutena Haarla.

Yhteenvetona voitaneen sanoa, että ainoa voittaja vaalipiirissämme oli sosdem. puolue joka lisäsi äänimääräänsä sekä suhteellisesti että absoluuttisesti ja voitti yhden paikan. Sen äänimäärä jäi

kuitenkin hieman pienemmäksi kuin kunnallisvaaleissa 1964.

SKDL sai näissä vaaleissa 2838 ääntä vaalipiirissä vähemmän kuin 1962 vaaleissa. On hieman syytä olettaa, että pieni osa niistä äänestäjistä jotka vuonna 1962 antoivat äänensä SKDL:lle äänesti nyt Sosdemien ehdokasta. Uusista nuorista äänestäjistä suuri osa antoi äänensä todennäköisesti sosialidemokraateille.

Keskustapuolue säilytti asemansa melkoisen hyvin maaseudulla, mutta asutuskeskuksiin sen marssi ei onnistunut.

Kokoomus säilytti kannatuksensa maaseudulla paremmin kuin asutuskeskuksissa.

Arvioita vaalien tuloksiin vaikuttaneista tekijöistä

Piirimme vaalijaoston arvion mukaan sosdem. puolue menestyi vaaleissa ennenkaikkea seuraavien syiden vuoksi:

1. Valitsijain suuri joukko oli kyllästynyt harjoitettuun porvarilliseen politiikkaan. Suuri osa valitsijoista piti sos.dem. puoluetta johdonmukaisempana oppositiopuolueena ja antoi sille tämän vuoksi kannatuksensa. Sosdem. puolueen ja SKDL:n välimaastossa olevat äänestäjät eivät nyt luottaneet SKDL:n oppositioasenteeseen. Heidän mielestään SKDL oli propakandastaan huolimatta tosiasiallisesti taipunut eräissä asioissa tukemaan maalaisliiton talouspoliittisia pyrkimyksiä. Tarkoitan pääasiassa maataloustulolakia. Sosdem. puoluehan syytti SKDL:ää virheellisestä maatalouden tukipolitiikasta. Sosdemit esittivät väitteen, että valtion saama tulovero menee kokonaan maatalouden tukemiseen ja että jos niillä varoilla, joilla tuetaan kotimaista sokerintuotantoa, ostettaisiin ulkolaista sokeria, niin sokeri voitaisiin jakaa kansalaisille maksutta. Nämä tekivät suuren vaikutuksen Maalaisliiton politiikkaan kyllästyneisiin palkansaajiin.
2. Sosdemien vaaliliittoihinsa ottamat porvarit toivat heille uusia entisiä porvarillisten puolueiden äänestäjiä.
3. Nuorista äänestäjistä huomattava osa äänesti sosdemeja koska nuoret olettivat, että sosdem. puolue haluaa ja kykenee harjoittamaan sellaista politiikkaa, joka turvaa nuorisolle työtä, tyydyttävän palkan ja erilaisia elämän mukavuuksia. Ruotsin mainostaminen sosialidemokraattien johtamana valtiona ja nuorten tietoisuus siitä, että Ruotsissa on työtä, palkat paremmat ja hinnat alhaisemmat kuin Suomessa, vaikuttivat nuorten asennoitumiseen vaaleissa.
4. Pitsingin televisiossa ja radiossa ennen vaaleja esittämät kahdeksan kohdan käskyä vaikuttivat valitsijoihin. Eläkeläiset nimenomaan kiinnittivät huomiota siihen, että Pitsinki sanoi sosdem. puo-

lueen vaativan kansaneläkkeiden korottamista vähintään 250 mk:aan kuukaudessa.

SKDL:n vaalituloksiin vaikuttivat em. seikkojen lisäksi mm. seuraavat tekijät:

1. Kansandemokraattisen liikkeen pyrkimyksiä ei ole pystytty tekemään sillä tavalla tunnetuksi, että kansalaiset olisivat tulleet vakuuttuneiksi siitä, että kansandemokraateilla on todella ainoa ja paras vaihtoehto maan asioiden hoidossa. Sanomalehdistöllämme ei ole ollut tarpeellista pitkäjännitteisyyttä ja monipuolisuutta määrättyjen avainkysymysten kuten työllisyyden turvaaminen, asuntopulan poistaminen, sosiaaliturvan parantaminen jne. asioiden tunnetuksi teossa.
2. Meillä ei ollut sellaisia uusia vetäviä ehdokkaita, jotka olisivat tuoneet uusia äänestäjiä.
3. Dem. järjestöjen toiminta oli heikkoa. Niiden kautta ei saatu merkittävää yhteyttä edes jäsenjoukkoihin, epäpoliittisista ihmisistä puhumattakaan. Järjestöjen aktiivien erään osan keskuudessa vallitseva epätietoisuus eräistä periaatteellisluontoisista kysymyksistä ja siitä johtuva aktiivisuuden puute vaikutti eräänä syynä järjestöjen toiminnallisuuteen. Tilanne kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä ja siitä osittain johtuvat tappiot kansainvälisessä elämässä vaikuttivat niinikään aktiiviväkemme mielialoihin sekä ns. horjuviin kansandemokraattisen liikkeen kannattajiin.

Tässä vain joitakin vaalien tulokseen todennäköisesti vaikuttaneita asioita. Syitä voisi luetella vielä muitakin, mutta ehkäpä nämäkin riittävät. Vaalijaostomme mielestä on tulevaisuudessa vaalikamppailuissa vallankin silloin kun ollaan vaaliliitossa jonkun toisen puolueen kanssa, vaalivalistustyön ohjat oltava lujasti vaalityöstä vastaavilla elimillä. Vain siten saadaan tarvittava keskitys aikaan eikä pääse käymään siten, kuin eräillä piirillä kävi, että TPS:n ehdokas meni läpi.

Oli tietysti erittäin huono asia, että hävisimme vaaleissa niin ääniä kuin paikkojakin. Se, että eduskuntaan tuli vasemmistoenemmistö oli hyvä asia. Sen avulla on mahdollista tehdä hyviäkin ratkaisuja mitä moninaisimmissa asioissa. Tulevat ratkaisut riippuvat lähinnä siitä, miten sosdem. puolue tulee niihin suhtautumaan. Pyrkikö se lunastamaan vaaleissa antamiaan lupauksia vai ei. Meidän tehtävämme on ryhtyä poistamaan työstämme niitä heikkouksia, joita siinä oli ja joista toverit täällä sanovat oman mielipiteensä. Nämä heikkou-

det voidaan poistaa järjestöväkemme yhteisin ponnistuksin, olivatpa ne minkälaisia tahansa.

Tärkeintä työtämme eteenpäin ajatellen olisi mielestäni säilyttää joukkomme koossa ja päämäärät selvinä. Tehtäköönnpä mitä tahansa, arvosteltakoonpa mitä tahansa, niin suorittakaamme se siten, että emme tarpeettomasti loukkaa toinen toistamme, sillä me tarvitsemme tässä liikkeessä mukana kaikki toverit voidaksemme tulevaisuudessa päästä parempiin tuloksiin työtätekevälle kansalle tärkeissä asioissa. Enemmän toverillisuutta keskinäisessä kanssakäymisessämme, sillä se lisää yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja halua toimia yhteisen asiamme puolesta.

Kunnallisjärjestöjen työstä

Voinemme olla yhtä mieltä siitä, että poliittinen kehitys on kulke-massa maassamme myönteiseen suuntaan, nimenomaan yhteistoiminnan suuntaan. Tämä näkyy selvimmin hallituspolitiikassa, mutta eräitä merkkejä on kyllä olemassa siellä ja täällä kunnallisenkin toiminnan piirissä, joskaan näistä ei vielä kovinkaan paljon voida puhua. Mutta se lienee meille kaikille selvää, että kunnallisjärjestöjemme tulee kiinnittää huomiota nykyistä enemmän yhteistoiminnan rakentamiseen työtätekevien kannatukseen nojaavien ryhmien kanssa, sillä vain sitä tietä kulkemalla kunnallisessakin toiminnassa voidaan monet palkansaajia ja pienviljelijöitä kipeästi koskevat asiat ratkaista myönteiseen suuntaan. Sitä tietä kulkien voidaan ratkaista uusien työpaikkojen lisäämiseen liittyviä asioita asuntorakennustoiminnan voimistaminen ja vuokratason alentaminen rakennusmaa ja tonttipolitiikan uudelleen järjestämisen avulla jne. Selvää lienee se, että tämän yhteistoiminnan tulee olla vilpittömästi ja tasavertaisuuteen perustuvaa erilaisissa kunnallisissa elimissä. Yhteistoiminta ei saa minkään ryhmän kohdalta olla minkäänlaista sanelupolitiikkaa, niin kuin aina silloin tällöin käytännössä tapahtuu. Uskon, että kunnallisjärjestöt voivat tässäkin asiassa toimia nykyistä paremmin pohtimalla näitä asioita keskuudessaan ja sopimalla, miten asiaa tulisi eteenpäin kehittää. Tässä yhteydessä olisi syytä niissä kunnissa jotka eivät esim. ilmoita Hämeen Yhteistyössä ja Kansan Lehdessä pyrkiä sopimaan asia sosialidemokraattien kanssa siten, että nämä kunnan ilmoitukset pannaan molempiin työväen lehtiin. Näin on joissakin kunnissa päästy tuloksiin.

Tärkeä puoli kunnallisjärjestöjemme tyässä on nimenomaan perusjärjestöjen työn ohjaus ja tässä ~~mielissä~~ meillä on ilmeisesti toiminta

puutteellista. Ei käsitellä riittävästi kunnan alueella toimivia dem. perusjärjestöjen tilaa ja pohdita mitä kunnallisjärjestö voisi tehdä perusjärjestöjen toiminnallisen tilan parantamiseksi. Niinpä saattaa käydä, että perusjärjestöjen tovereilta on usko ja keinot itseltä loppunut ja apu olisi silloin tarpeen. Vaikka piirin taholta pyritään apua antamaan ei se useinkaan ehkä ole niin tehokasta, kuin jos paikalliset toverit sitä antaisivat, sillä he sittenkin tuntevat paikallisia olosuhteita ja ihmisiäkin paremmin kuin piirissä tunnetaan. On toisaalta myönnettävä ja tunnustettava, että rajoitetuthan ne ovat kunnallisjärjestönkin mahdollisuudet näissä asioissa, johtuen lähinnä siitä, että kunnallisjärjestöjen virkailijoillakin on itse kullakin omat perusjärjestönsä huolehdittavanaan, joten aika ei riitä joka puolelle, mutta eiköhän sittenkin nykyistä enemmän voitaisi näitäkin asioita katsella.

Edelleen olisi varmasti kunnallisjärjestöjenkin piirissä kiinnitettävä huomiota alotteellisuuden lisäämiseen erilaisissa kunnallisissa asioissa. Tarkoiton tällä nyt lähinnä erilaisten alotteiden tekoa kunnan elimille asioissa, jotka ovat kuntalaisia lähellä ja joilla voidaan siis auttaa kuntalaisia ~~asioissa~~ ja samalla tehdä meidän päämääriämme ja järjestöjämme tunnetuksi kuntalaisten keskuudessa siten, että kuntalaiset tuntisivat, että SKDL:n taholta todella tahdotaan heitä auttaa, mitä moninaisimmissa asioissa. Toivon, että täällä syntyy keskustelua siitä, mitä kaikkea me todella voisimme ja mitä meidän pitäisi tehdä. En yritä teitä toverit näissä asioissa neuvoa, sillä uskon teidän tietävän nämä asiat paremmin. Puheenjohtajamme toveri Lahtinen sanoa työvaliokunnan kokouksessa, kun keskusteltiin mistä asioista tässä selostuksessa tulisi puhua, että asioita ei saa esittää valmiina, vaan pikemminkin pitäisi esittää kysymyksiä, miten teidän mielestänne pitäisi nämä esitetyt asiat hoitaa. Minä puolestani hyväksyn tämän ja yritänkin tehdä tässä nyt jonkinlaisia kysymyksiä näistä asioista, joskaan en vielä pääse siitä, että en yrittäisi omaa pukinsorkkaa asioihin panna, ja esittäin vain puhtaita kysymyksiä. Muistuttaisin tässä yhteydessä sellaisesta asiasta, että teimme muistaakseni jokaisessa kunnassa jonkinlaisen kunnallishjelman vuonna 1964 kunnallisvaalien edellä. Näissä ohjelmissa luvattiin tehdä kuntalaisten hyväksi yhtä ja toista ja kun nuo kunnallisvaalitkin taas lähestyvät, niin kehoittaisin tovereita kaivamaan nämä ohjelmat esiin ja katselemaan onko tullut tehtyä kaikki mitä siinä paperissa tuli luvattua ja jos ei olisi tehty, niin pitäisi harkita miten asiat voitaisiin hoitaa siten, ettei vastustajamme joilla myös epäilemättä on näitä papereita pääse sanomaan, että ne paperithan

olivatkin tarkoitettu pelkäksi propagandaksi.

Perusjärjestöjemme työstä

Tosiasia perusjärjestöistämme on sellainen, että ne ovat hyvin monitasoisia, meillä on hyviä ja heikkoja järjestöjä ja sitten siltä väliltä on koko joukko järjestöjä. No tällainen arvostelu ei oikeastaan anna mitään kuvaa järjestöistämme, sillä ainahan voidaan väittää, että meillä ei ole esim. yhtään todella hyvää perusjärjestöä riippuen vähän siitä miltä tasolta ja minkälaista mittapuuta käyttäen arvostelua suoritetaan. Mutta voidaan kyllä sanoa, että meillä ei ole ainuttakaan järjestöä, jonka toimintaa ei pitäisi tai ei voitaisi parantaa. Kysymys siitä miten toimintaa voitaisiin parantaa askarruttaa varmaan Teitäkin jokaista toveria. Minäkään en lähde tässä nyt luettelemaan mitä on kuluneen vuoden aikana missäkin järjestössämme tehty ja toimittu, sillä luulen sen olevan tarpeetonta ja liiaksi aikaa vievää puuhaa.

Minulla on ollut ja on sellainen käsitys, että järjestöjemme kunnosta riippuu meidän menestymisemme esim. erilaisissa kamppailuissa. Joskus kuitenkin tuntuu, että nykyisin kun puhutaan tästä SKDL:stä puhutaan mielestäni liian vähän omien järjestöjemme ja jäsenten merkityksestä, jotka kuitenkin ovat tässä työssä tärkeimmät. Muunkin laista ristiriitaa näissä asioissa hieman on silloin kun yhtäällä pohditaan järjestöorganisatiomme muokkaamista joka niin, että tämä SKDL tämmöisenään loppuisi ja tulisi mahdolliseksi vain yksi yhteinen järjestö ja toisaalta taas laaditaan tällä SKDL:lle uusia ohjelmia, joissa on tarkoitus viitoittaa SKDL:n tietä eteenpäin. Asioiden käsittely tapahtuu jotenkin väärässä järjestyksessä. Mielestäni ensin on ratkaistava kysymys siitä, miten tuleva organisatio rakentuu mitä siihen kuuluu ja mitä ei ja sen jälkeen sitten värkätään uusia ohjelmia. Näistä SKDL:n asioista on puhuttu jo liiankin kauan siinä mielessä, että mitä pitäisi tehdä. Mielestäni nyt olisi kiireesti ratkaisujen aika ja kun ne on tehty lopetetaan puheet organisation uudelleen järjestelyistä ainakin 10 vuodeksi, ja poistetaan se epävarmuuden tunne, joka on SKDL:n piirissä jossain määrin vallinnut.

Mielestäni meidän olisi kehitettävä tätä SKDL:ään sen yhteistoimintaluonteen mukaisesti järjestörakenteeltaan entistä vapaamuotoisemmaksi ja ulospäin suuntautuvammaksi. Meidän tulisi osata käyttää joukkotoiminnan järjestämistä eri kysymysten puitteissa ja käyttää tässä toiminnassa myös henkilöitä, jotka eivät ole SKDL:n jäseniä. Mutta tämä ei saisi merkitä sitä, että me emme pitäisi kiinni omista jäsenistämme vähintään yhtä paljon kuin tähänkin saakka.

Tosiasia on nimittäin se, että meillä nyt jo on melkoisen runsas jäsenvirtaus sisään ja ulos jne. jos me hiukankin helpotamme kampaailua omista jäsenistämme niin uskon, että pian niitä ei meillä olekaan. Mielestäni on oikein se, että SKDL on väljä ja vapaamielinen ja ottaa jäsenikseen ihmisiä jos nämä edes jossakin asiassa hyväksyvät meidän pyrkimyksemme, mutta kun näitä jäseniä on sitten saatu, niin mielestäni niistä pitäisi pitää tiukasti kiinni järjestämällä järjestöjen piirissä sellaista toimintaa mikä ihmisiä kiinnostaa. Hyväksyn sen ajatuksen, että ihminen voi ja on toivottavaakin hänen toimivan kanssamme tässä tai tuossa asiassa vaikka tämä ei olekaan eikä ehkä haluakaan liittyä SKDL:n jäseneksi, mutta mielestäni tämä ei saisi johtaa siihen, että meillä ei olisi ns. omia jäseniä eikä järjestöjä. No uskon, että toveri Kujamäki täällä meille selvittää nämä asiat, että pääsemme selville vesille siitä, mistä kaikesta nyt sitten on todella kysymys.

Oman messunsa ansaitsisi sitten kysymys, miten meidän pitäisi järjestöjemme työ järjestää, jotta me saisimme sen mielenkiintoisemmaksi ja että se nykyistä enemmän suuntautuisi ulospäin, niihin väestöryhmiin, joissa työmme on ollut heikkoa tai olematonta, sillä nämä ryhmät, tarkoitan nyt lähinnä nuorisoa ja erilaisissa palvelusammateissa toimivia sekä suurissa asutuskeskuksissa asuvia ihmisiä, tulevat ratkaisemaan entistä enemmän tulevaisuudessa mm. vaalien tulokset. Ja siksi emme saisi jäädä asiassa enempää jälkeen. Olen yrittänyt monessa piirikokouksessa tyrkyttää teille tässäkin asiassa jonkinlaista valmista puppua, mutta nytpä en teekkään enää sitä virhettä, vaan kysyn siis teiltä, miten tämä työ saadaan aktiiviseksi, ulospäin suuntautuvaksi ja mielenkiintoiseksi ja miten pääsemme vaikuttamaan juuri niihin ryhmiin, joihin vaikutuksemme on heikoin.

Kun meillä on jälleen julistettu uusi jäsenhankintakamppailu kulu-yäksi talveksi niin kysynpä tästäkin asiasta, että miten niitä jäseniä on saatu tai miten niitä saataisiin hieman lisää, sillä se tekisi käsittääkseni monelle järjestölle hyvää, jotka tahtovat po-
tea verenvähyyttä ja osittain verisuonten kalkkautumistakin ja saat-
taa toisia vaiivata luutuneisuuskin puhumattakaan muuntumis- ja so-
peutumisvaikeuksista, sekä vanhoillisuudesta ja ennakkoluuloisuudes-
ta tätä yhteiskunnan nopeata muuttumista ja uudistumista kohtaan.
Sillä kun ollaan oikein rehellisiä niin eiköhän näistä mainitsemis-
tani seikoista ainakin jokin vaivaa meitä itse kutakin samoin kuin
ilmeisesti järjestöjämme. Nykyaikana sairaus voidaan parantaa,
jos sen aiheuttaja tiedetään siksi on tarkkaan tutkittava mikä tätä
potilasta vaivaa. Ehkäpä huomenna saamme kun suoritamme täällä ahke-

raan erilaisia tutkimuksia saamme jo osittain tietää, mikä vika tässä potilaassa oikein on ja miten sen parantaminen näissä köyhissä ja puutteellisissa oloissa voidaan järjestää. Joka tapauksessa kaikilla lienee selvää se, että parannusta ja painopisteen siirtämistä tarvitaan SKDL:n järjestöjen työssä, mutta en silti kehoita aliarvioimaan järjestöjemme tähän mennessä suorittamaa työtä, vaan sanoisin, että se on näihin saakka puolustanut hyvin paikkaansa ja että tulokset joita on saatu ovat olleet tulosta järjestöjemme suorittamasta työstä, ilman tätä työtä eivät tulokset olisi sellaisia kun mitä ne ovat olleet.

Piiritoimikunnan alaisten jaostojen työstä voidaan todeta, että se on suurin piirtein seurannut vanhoja latuja. Toimintaa on ollut, mutta siinäkin suhteessa on varmaan paljonkin parantamisen varaa. Tänä vuonna on ollut entisten jaostojen lisäksi toiminnassa kuluvan vuoden aikana perustettu kulttuurijaosto, joka on esiintynyt varsin aloitteellisesti. Tämä jaosto on valmis järjestöille lähettämään eri kulttuurialojen luennoitsijoita ja alustajia jos niitä järjestöt pyytävät.

Järjestötalouden hoidosta

voidaan todeta, että piirille kulunut vuosi oli tappiollinen. Tämä tappio johtuu lähinnä siitä, että julkaisujen myynnissä tapahtui melko suuri lasku edelliseen vuoteen ja talousarvioon verraten. Syyinä tähän laskuun näkisin sen, että julkaisujen myynnille ei ole jäänyt riittävästi aikaa, ne ovat siis tulleet yleensä viime aikoina liian myöhään järjestöille. Tähän asiaan pitäisi saada nopeasti korjaus aikaan. Toisena syynä tappioon voidaan mainita se, että jäsenmaksuja on entistä enemmän rästissä ja ellei tätä asiaa järjestöissä kyetä hoitamaan on meillä vaarassa menettää osa jäsenistämme.

Ensi vuoden arpajaisista voidaan todeta, että piirijärjestöt ovat muodostaneet yhteisen arpatoimikunnan ja järjestävät hyvin monet arpajaiset. SKDL:n perusjärjestöille ei tulla lähettämään myyntiin kuin yhdet arvat nimittäin ne, jotka järjestetään piirijärjestömme anomalla luvalla, joten tämä ei merkitse järjestömyynnin lisäämistä, vaan pyrkimys on vähentää järjestömyyntiä. Myyntiä tullaan suorittamaan toreilla, juhlissa, markkinoilla jne. Kuluvan vuoden Pirkka-arpajaiset samoin kuin Kansan arpajaiset hoidettiin järjestöjemme taholta kohtalaisesti, josta lausumme tässä tovereille parhaat kiitokset.

Järjestötalouden hoito näyttäisi vastaisuudessa entisestään vaikeu-

tuvan, siksi asiaan tulisi löytää sellaisia ratkaisuja, jotka eivät lisäisi talousasioita järjestöjemme piiriin, muttattoisivat kuitenkin tuloja piirijärjestölle. Ensi vuoden aikana tullaan Näsilinnan kadulle rakentamaan talo-osakeyhtiö, johon tulee järjestöillemme toimistot, juhlasali ja ravintola. Ainakin alkuvaiheessa talon rakentaminen ja sinne siirtyminen tulevat ilmeisesti lisäämään kuluja, mutta toivottavasti tulevaisuudessa siitä tulisi jotakin helpotustakin järjestötalouden hoidossa. Mainittakoon että taloon tulee asuntoja, liikehuoneita ja toimistoja, jotka tullaan myymään osakkeiksi. Juhlasalin ja ravintolan hallintaa varten tullaan muodostamaan omat elimensä, joissa tulee olemaan mukana SKP, naisten ja meidän piirijärjestömme. Kysymys on suuresta yrityksestä, johon joudutaan lähtemään yksinomaan lainapääomien turvin. Selviytyäksemme tästä urakasta tarvitsemme varmaan jokaisen toverin ja järjestömme tuen siinä määrin, että nämä voivat yritystä tavalla tai toisella tukea.

Ensi keväänä pidetään SKDL:n liittokokous ja me joudumme hoitamaan oman osuutemme eli 3 000 mk tämän kokouksen rahoittamisesta. Summa on tarkoitus kerätä ns. kupongeilla, joita tullaan lähettämään järjestöille lähiaikoina annettavan tavoitteen mukaisesti.

Dem. lehtien levikkityö

Parhaillaan on menossa paras lehtien tilaushankinta-aika. Viime vuonna hankittiin Hämeen Yhteistyön tilauksia tälle vuodelle hieman enemmän kuin edellisenä vuonna ja nyt meidän pitäisi pystyä turvaamaan tämä levikki ja hieman sitä lisäämäänkin, sillä asia on edelleen niin, että päivälehtiemme merkitys on jatkuvasti työtämme eteenpäin ajatellen suuri. Se on paras keino päästä jatkuvasti vaikuttamaan ihmisten mielipiteiden muodostukseen. Mitä suurempi on lehtiemme tilaajamäärä sitä suurempi on vaikutuksemme. Olemme näissä piirikokouksissa vuodesta toiseen kerranneet suunnilleen samat asiat, mitä olisi tehtävä levikin lisäämiseksi. Niinpä tällä kertaa jätän tämän tehtäväluettelon tekemättä ja kysyn, mitä teidän mielestänne, toverit, meidän pitäisi tehdä levikin lisäämiseksi ja onko yleensä tarpeen lisätä sitä.

Silloin kun puhutaan tai tehdään lehtiemme levikkityötä ei pidä suinkaan unohtaa Kansan Utisia, vaan sitäkin pitää tarjota tilattavaksi. Aina silloin tällöin keskustellaan Hämeen Yhteistyön sisälöstä ja siitä saattaa joku olla yhtä mieltä ja toinen eri mieltä. Jotta saisimme mahdollisimman suuren joukon mielipiteet selville, mihin suuntaan lehtemme sisältöä tulisi vastaisuudessa kehittää, toivon, että toverit toisivat tässä kokouksessa mielipiteensä ja

toivomuksiaan julki tästä asiasta, sillä pyrkimyksemme tulee olla sellainen, että lehti miellyttäisi mahdollisimman suurta ihmisjoukkoa. Tällöin sen käsittääkseni tulisi olla monipuolinen ja tämän ilmeisesti miltei kaikki hyväksyvät. Erimielisyyttä syntyy sitten siitä, missä määrin siinä pitäisi kirjoittaa tästä tai tuosta asiasta. Toivottavasti täällä käyty keskustelu antaa tässä suhteessa joi-takin viitteitä.

Presidentin- ja kunnallisvaaleihin valmistautumisesta

Maassamme suoritetaan vuoden 1968 talvella presidentin valitsijamiesvaalit. Jo viime kesänä teki Keskustapuolue muille puolueille ehdotuksen yhteisestä Urho Kekkosen vaaliliitosta. Tarjous on tähän mennessä hyväksytty vain TPSL:n taholta. Sosialidemokraatit ottavat asiaan kantaa tänään alkavassa puoluekokouksessaan, kokoomuksen taholta on annettu sosialidemokraateille kehoitus asettaa oma sellainen ehdokas, jonka kokoomuskin voisi hyväksyä. Kansandemokraatit päättävät omalta kohdaltaan asiasta keväällä kokoontuvassa SKDL:n liittokokouksessa, mutta jo tähän mennessä on esitetty liittoneuvostossa ja myös meidän piirimme piiritoimikunnan kokouksessa, että sosialidemokraattien kanssa tulisi neuvotella ja pyrkiä löytämään yhteinen ehdokas, että Kekkosen taakse ei pitäisi ilman muuta mennä. Tätä yhteistä ~~ehdokasta~~ työväenryhmien esiintymistä haittaa luonnollisesti TPSL:n ottama kanta, jonka johdosta ei ole enää mahdollista työväenryhmien yhteisesiintyminen. Minun lienee turha lähteä tässä vaiheessa veikkaamaan minkä näköisiksi asettamukset tulevat muodostumaan, joka tapauksessa nyt on selvää, että on asetettu kaksi ehdokasta Kekkonen ja Pientalonpoikien Vennamo. Tärkeää näissä vaaleissa olisi se, että SKDL saisi mahdollisimman hyvän tuloksen niissä, sillä olisi edullinen vaikutus saman vuoden syksyllä suoritettavia kunnallisvaaleja ajatellen. Mutta mitä meidän pitäisi tässä suhteessa tehdä? Ensinnäkin mielestäni tulisi nyt jokaisessa järjestössä kiinnittää huomiota vaalien rahoitukseen ja huolehtia että omat tavoitteet saataisiin täytettyä, sillä nythän se on auki tämän vuoden kohdalta monella järjestöllä. Vaikka nämä vaalirahoitustavoitteet ovat vieläkin auki, niin siitä huolimatta viime eduskuntavaalien rahoitus saatiin hyvin hoidettua, lähinnä tässä auttoins. vaalikynien myynti ja yksityisten tovereiden tekemät yleensä 100 markan suuruiset lahjoitukset, joista kertyi rahaa niinkin paljon kuin 13.500 mk + piirin kansanedustajilta 4 000 mk. Tässä yhteydessä lausun mitä parhaimmat kiitokset kaikille niille tovereille, jotka tavalla tai toidella auttoivat vaalien rahoituksen onnistumista. Eräiltä kunnilta jäi lehdelle näitä vaalien aikaisia laskuja

maksamatta. Piirin vaalijaosto maksoi ne pois, joten pääsemme uusiin kamppailuihin ilman vanhoja velkoja. Mielestäni näiden vaalien rahoituskamppailu osoitti, että pääsemme hyviinkin tuloksiin, kun joukolla puhallamme yhteen hiileen.

Kunnallisvaaleihin valmistautumisesta sanoisin tässä vaiheessa sen, että katselkaa hyvät toverit jo nyt vaaliliittoihimme sopivia uusia ehdokkaita, sellaisi jotka toisivat ääniä niistä piireistä, missä vaikutuksemme on tähän saakka ollut olematonta tai heikkoa unohtamatta silti kantajoukkoomme työläisten ja pienviljelijöiden ehdokkaita. Toistan vielä sen, että kaivakaa toverit nyt ne viime kunnallisvaalien edellä tehdyt kunnallisohjelmät ja tarkistakaa, mitä niiden suhteen tulisi tehdä, että voimme sanoa toimineemme ohjelmamme mukaisesti. Myös olisi syytä näitä ohjelmia tavalla tai toisella uudistaa.

Hyvät toverit.'

Tässä on päällisin puolin kosketeltu eräitä järjestötyömme kysymyksiä. Monet tärkeätkin asiat ovat jääneet kokonaan käsittelemättä. Toivon, että toverit keskustelun aikana puuttuvat muun ohella niihin asioihin, jotka tässä ovat jääneet käsittelemättä ja siten täydentävät tätä vajavaista selostusta. Vaikka tässä ei nyt käsiteltykään järjestötyömme eri kysymyksiä niin yksityiskohtaisesti kuin joskus aikaisemmin, niin silti voitaneen sanoa, että takanamme on työn ja toiminnan vuosi, joka on monilta tovereilta vaatinut monia taloudellisia uhrauksia ja ahkeraa ja epäitsekästä työtä yhteisen asiamme hyväksi. Vaikka emme viime vaaleissa saavuttaneetkaan menestystä, voidaan silti sanoa, että työmme ei ole mennyt hukkaan.

Meillä on nyt paremmat asemat ja edellytykset tehdä työtä työtätekevän kansamme parhaaksi, kuin joskus aikaisemmin. Nämä edellytykset ovat syntyneet pitkäaikaisen työmme tuloksena ja ne saivat ilmaisunsa nykyisen hallituksen muodostamisessa.

Piiritoimikunnan puolesta kiitän kaikkia yhdistyksiä ja järjestötovereita hyvästä yhteistyöstä ja toivon parempia tuloksia seuraavalle toimintakaudelle.